

MEIE KODU

Kunda linna ajaleht

Aprill-mai 2008 (nr 277-278)

TASUTA

KUNDA LINN 70

Madis Vasseri foto "Asula"

VIRU REGILE REGIVÄRSILISELT

Virumaalla Kunda linna –
looduskaunil paekaldal.
Kõrgelt paistab ümbrus ära.
Meri helgib hullupööra,
sadam hakkab hästi silma,
laevad merel seilavad.
Vasemalta vaatvad vastu
muistse linnuse varemed.
See'p see kuulus Toolse om –
mereröövli julma olnu,
lossi keldri peidet aarded,
vanakurja linnusesse –
kõik see olnu kaugel ajal.
Suka Anton – kuulus mõisnik,
võttis see asja käsile.
Pani ep püsti vabriku,
halli kulda hakkas saama
omadelle, võõrastelle.
Tehas täna hoolsalt undab,
tööd ja leiba rahval annab.
Tsementi tootnud pudelahi
omalaadne terves ilmas.
Elektrijaam jõe peal,
Balti esimene, torkab silma.
Lammasmägi pole kaugel,
lausa kiviga visata.
Inime vara seal elanu.
Paika hästi tuntud olnu
ammust ajast praeguseni.

Kundas Lontova alevis
ilmakuulus Öpiku pere elanu.
Anna Öpik pani ümber
kreeka keelest eesti keelde
Homerose Odüsseia,
võõra rahva ajalugu.
Ernst Julius, Eesti astronoomia
koolkonna rajaja.
Tema pojapoeg tuntud
Suurbritannia parlamendi liikmena.
Kunda külas toimetanu
Parijõe Jüri vanemba,
kuulunud kirjameeste kilda,
rääkinud rohkelt vabrikusta,
tolle aja inimesist,
tööst ja talutoimetusist,
laste tembust – vallatusist.
Kirik Kundas isevärki –
kell ei mahtund kellatorni,
toodud sellest väljapoole.
Nõnda meie siin elame,
igapäevast lihtsat elu.
Ei liialt kiita, liialt laita,
ikka targu ja teraselt.
Suurel sündimise päeval
mõlgub meeles, mõteteski,
möödund aja mälestusi,
Eesti rohkeid kannatusi.

Rahvas saati Siberisse,
külma kätte kõngemaie.
näljaleiba maitsta saama,
orjapõlve mekkimaie.
Vahvad Viru pojad, tütreid,
külamemmed, taadid-eided,
aeti kõik kolhoosi looma,
sandikopkaid koju tooma.
Au ja uhkus külarahval,
kel meel ja mõte püsis vahva.
Hoida oma kodutalu,
kui käima peaks ka paljajalu.
Rohke rannakülarahvas
üle mere pages vahvast.
Eesti keelt ja eesti meeltki
hoiti hinges võõral teelgi,
metsas salaviina aeti,
eestlus korraaks maha maeti.
Hoiti silmad-kõrvad lahti –
peeti vaenlasele jahti.
Laulma, tantsima rahvas ihkas,
punaterrorit ta vihkas.
Pea laulukaare võlvi all
käis Laulupidu ülev trall.
Mu isamaa on minu arm –
siis laulis süda hell ja karm.
Nii laulukeel ja eesti meel
said võitjaks väikse rahva teel.

Nüüd meil ilu õnneaega,
käes meil lusti rõõmuaega
parajat pidu pidada.
Hing see hõiskab vabast tahtest
süda lausa vallatleb,
veri rahval vemmeleleb.
Põrand ep tahab põrumista,
kingatallad kriuksumista.
Käised valged lehvimista,
kuue kirjad kiirgamista.
Elagem elu ilusaks,
mured ja vaevad vähemaks.
Andes särtsu teistelegi
jätkem jaksu endalegi:
laulu lahketa lahvutada,
viisi hella hellitada.
sõna sekka sättida,
Rida reale reastada.
Hoogu hoolsat uude aega,
jõukust juurde jõudsa tööga.
Laskem Loojal meil elada,
Eesti koda korda seada.
Hoidkem alles ehitatut,
kodupaika kaunistatut.
Hoidkem ühte, olgem terved,
õnn ja rõõm jäägu koduje!

Marge Unt (22.02.2008)

LÜHIDALT

TEEME ÄRA 2008 NUMBRITES. Üle Eesti kaardistati 10 656 prügikohta. Koristuspäeval osalenud vabatahtlikud ametlikult registreerunud 38 979 inimest, kokku osales 3. mail umbes 50 000 inimest. Lisaks eestimaalastele võis prügi koristamas kohata prantslasi, jaapanlasi, leedulasi, ameeriklasi, sakslasi, rootslasi, soomlasi, hiinlasi. Valdadesse saadeti laiali 200 000 prügikotti. Koos tegutses rohkem kui 40 erinevat jäätmekäitlejat ja vedajat. Hinnanguliselt sõitsid treilerid kokku 50 000 kilomeetrit, prügiautod 20 000 kilomeetrit. Teeme Ära info- ja logistikakeskus tegi tiptunnil 118 kõnet. Kokku pandi püsti 207 lipujaama, 17 vaheladestusjaama, 6 sorteerimisjaama. Prügi transpordiga tegeles 48 prügipressautot, 60 multilift autot, 1000 haagist ja muud sõidukit. Üle Eesti oli prügi kogumiseks paigutatud laiali 84 suurt konteinerit (8-40 m3). 3. maiks oli Teeme Ära toimkond kasvanud 415-liikmeliseks, lisaks 207 lipujaama ülemat.

Kunda linnas tehti tööd 6 linnasisesel või -äärsel prügimäel. Registreerunud oli Kundas 51, kuid kohale tuli 38 tegijat. Lisaks tuli 5 abilist väljastpoolt linna (Teeme ära toimkonna poolt objektidele mujalt jagatud tiimidest) ning 8 kohalikku tublit tegijat Mäe tänavalt. Kokku koristasid 3. mail 2008 Kunda linna 51 tegijat (sh 13-liikmeline tegijatemeeskond Kunda linnavalitsusest). Võrreldes paljude teiste väikekohtadega Eestimaal, oli kundalaste osavõtt koristuspäevast tagasihoidlik, kuid nende väheste tegijategagi suudeti Kunda linna väga palju ilusamaks ja puhtamaks muuta. **SUUR AITÄH TUBLIDELE ABILISTELE!**

Koristuspäeva käigus leiti Kundas ka hulga asitõendeid (palgalipikuid, aadressi ja nimega ümbrikke, arveid, pakendeid, koolitöid jne). Kõik asitõendid saadeti Keskkonnainspektsiooni, et prügetekitajad karistada saaksid. Lisaks on Kunda linnavalitsus nn järelkoristuse raames likvideerinud mitu prügimäge, organiseerides linnasiseste prügimägede juurde konteinerid ning teavitanud kohalikku elanikkonda prügimägede likvideerimise nõuetest. MK

III Kunda motokross toimus 5. aprillil 2008. Stardis oli üle saja krossisõitja, teiste hulgas 30 sõidumeest Soomest, lisaks oli külalisvõistlejaid Lätist ja Venemaalt.

Regionaalsete investeeringutoetuste programmist jagati Lääne-Virumaale 1,7 miljonit krooni. Regionaalminister Siim Kiisleri juhitud hasartmängumaksust regionaalsete investeeringutoetuste andmise programmi komisjon toetas 2008. aasta esimeses taotlusvoorus viit Lääne-Virumaa projekti kogusummas 1,74 miljoni krooniga. Lääne-Virumaalt rahastatakse mainitud programmivoorust lasteadu ja kultuuriobjekte. Nii Kunda lasteaia mänguväljakute rajamiseks kui ka Viru-Nigula rahvamaja saali ja lava rekonstrueerimiseks saadakse programmist pool miljonit krooni. Rakke aleviku laste mänguväljakute rajamist toetatakse 484 700 krooniga, MTÜ Viikingid huvialakeskuse savikoja rajamist 215 779 krooniga ning Karepa rahvamaja küttesüsteemi 41 524 krooniga. Kokku toetas hasartmängumaksust regionaalsete investeeringutoetuste andmise programmi komisjon 2008. aasta esimeses taotlusvoorus 70 projekti kogusummas 27,29 miljoni krooniga.

Muudatused bussiliinil nr 15. Alates 1. maist 2008 jäid bussiliinil nr 15 Rakvere-Kunda-Rakvere ära väljumised kell 9.00 ja 10.00 Rakverest Kundasse ning Kundast Rakverre kell 10.00 ja 11.00. Nende väljumiste asemel väljub sama numbril all kommertsliini buss Rakverest kell 9.30 ja Kundast 10.30. Info Erik Mäe 32 58011, Mati Jõgi 32 58010 (Lääne-Viru Maavalitsuse arengu- ja planeeringuosakond).

Külaskäik sõpruslaevale. Kunda linna delegatsioon käis 2. aprillil 2008 külas linna sõpruslaeva Tasuja (Eesti mereväe tuukri- ja toetuslaeva) meeskonnal. Koos veedeti informatiivselt sportlik pärasõiduna, kuulati-vaadati slaidiesitlust Eesti mereväe kohta, külastati mereväebaasi ja laevu, toimus korvpallilahing Erika tn spordisaalis. Kohtumispärastlõuna lõppes vastuvõtuga EML Tasuja pardal.

Keskuse rekonstrueerimistööd jätkuvad. Kunda linnavalitsus on sõlminud lepingu AS Viater Ehitusega Kunda linna keskuse rekonstrueerimisprojekti teostamiseks. Aia ja Kasemäe tänava ristmik ehitatakse ümber ringristmikuks ning koolimaja ja linnavalitsuse vahelise juurdepääsu ristumine Kasemäe tänavaga lahendatakse kolmekülgse “anna teed” põhimõttel töötava ristmikuna. Samuti rajatakse parklad ja jalgteed ning turvalisuse parandamiseks paigaldatakse piirded, liiklusemärgid, teemärgised ja teised liikluskorraldusvahendid ning haljastuselemendid. Projekti peamiseks eesmärgiks on jalakäijate liiklusohutuse ja mugavuse tõstmine (arvestades, et liiklussõlme vahetus läheduses asub ka koolimaja). Kunda linnasüdame kui terviku väljaehitamistööd said alguse möödunud aastal keskuse haljastustööde näol. Valmimas on huvitava lahendusega nn amfiteater-tüüpi terrasshaljastus koos puhkealade, väikelaste mängumaa ning ümmarguse lavaplatsiga. Kevadeks on plaanitud ka istutustööd. Tee-ehitustööde maksumus on 6 681 000 krooni ning tööde valmimisajaks on plaanitud 20. august 2008. Ehitustöödega linna keskuses kaasnevad ümberkorraldused liikluses. Linnaelanikelt palutakse mõistvat suhtumist.

Ümberkorraldused liikluses. Alates 6. maist kuni 20. augustini 2008 on tee-ehitustööde tõttu liikluseks suletud Kunda ühiskümnaasiumi ees asuv plats, ümbersõit toimub Võidu, Koidu, Aia ja Pargi tänava kaudu. Ajutise bussipeatuse asukoht on Pargi tn 2 ees. Ümbersõit tähistatakse liiklusmärkidega. Linnaelanikelt palutakse mõistvat suhtumist. Kunda linna keskuse ehitus - teedeehitusprojekt koolimaja esisel maalal – 6 681 244 krooni. Ehitab AS Viater Ehitus, tööde valmimine hiljemalt 20.08.08.

Kuukirjas KESKUS ilmus lugu Kunda linnast. Lisaks paberkandjale on teksti võimalik lugeda ka veebis. Vt Tundmatu Eesti: tolmuvaba Kunda (samal tekstil põhinevaid mõtteid Kunda linnast on võimalik lugeda linnalehes algusega lk 3).

Euroopa päevale pühendatud näitus. Kunda linna raamatukogus on alates 9. maist 2008 avatud Euroopa Liidu sünnipäevale pühendatud väike näitus.

Kuukirjas Baltic Guide ilmus artikkel Kunda kultuurisuve 2008 ning Sõbralaada kohta. Lisaks paberkandjale on teksti võimalik lugeda ka veebis.

Kunda linnavalitsus alustas läbirääkimisi ehitajaga Kunda ühiskümnaasiumi kolmanda korruse klassiruumide remontimiseks, uue tuletõkkeukse paigaldamiseks ning tualettruumide ehitamiseks. Ehitustööd lähevad maksma 721 983 krooni. Töid teeb Vota Solution OÜ.

11.aprillikäisid Kunda haridusasutustega (kooli ja lasteaia ning muusikakooliga) tutvumas Võrumaa haridusasutuste õppe- ja kasvatusalajuhatajad, lasteaja juhatajad ja õpetajad ning valla haridus- ja kultuuritöötaja ning Võru maavalitsuse haridusspetsialist. Vaadati, kuidas meil on töö organiseeritud (edasi lk 3)

TEEME ÄRA 2008

Koristuspäeval osales 50 000 eestimaalast

Koristuspäeval osalesid ka Kunda ühiskümnaasiumi 7. klassi õpilased koos õpetajatega, kes tegid suure töö ära Lähtha garaažide juures, korjates kokku garaažimanike tekitatud prügimäed. Ühe prügihunniku alt leidsid noored kõneka sõnumiga plakatid.

Koristuspäeva hommikuks oli kodulehel oleva registreerimissüsteemi ja vallakoordinaatorite kaudu oma osalemisest märku andnud 38 979 eestimaalast. Lisaks neile tuli koristuspäeva hommikul kogunemispaiadesse hulgaliselt inimesi, kes otsustasid talgulistega viimasel hetkel liituda. Kokku osales 3. mai prügikoristustalgutel hinnanguliselt vähemalt 50 000 vabatahtlikku.

Riigi- ja eramaalt kaardistatud rohkem kui 9000 tonnist prügist on eelkoristuse ja koristuspäeva jooksul lipujaamadest läbi käinud prügi kogus oli u 6000 tonni, rehve korjati kokku 59 000.

Kokku rohkem kui 9000 tonnist kaardistatud prügist paikneb eramaadel ca 3500 tonni. Koristatud prügi pärineb peamiselt riigimaalt. “Eramaale said koristajad minna vaid maaomaniku loal – saime suunata koristajaid nende eramaadele, kelle kohta oli meil info, et nad on võtnud vastu meie ja Keskkonnainspektsiooni poolt tehtud personaalse kutse koristada oma maalt prügihunnikud kampaania käigus ära,” selgitas Teeme Ära eestvedaja Rainer Nõlvak. Kokku koguti eramaadelt hinnanguliselt 500 tonni prügi, kuid paljud koristasid eile ka omal käel.

“Eestit on tabanud nõ prügipal- liefekt – Teeme ära 2008 kampaania on ajendanud väga paljusid ka ise oma ümbruskonnas prügikoristamisetalguid korraldama,” tunnustas keskkonnaminister Jaanus Tamkivi eestimaalaste hoolivat suhtumist. “Nüüd jääb vaid üle seda puhastatud Eestimaad nii ka hoida ja korralikult naabrivalvet teha. See tähendab, et prügiga valesti käituvate inimeste suhtes ei tohi olla ükskõikne,” selgitas Tamkivi. Ministri sõnul on prügikultuuri muutmine aeglane nagu suure laeva pööramine, kuid meie kõigi ühisel pingutusel igati võimalik.

Üle Eesti tegeles prügi transpordiga päeva tipphetkel 48 prügipressautot, 60 multiliftautot ja lisaks veel 41 muud sõidukit. Üle Eesti oli laiali paigutatud ca 150 suurt konteinerit (8-30 m3). Koristuspäeval saatis Teeme ära 2008 meeskond omavalitsustesse laiali 200 000 prügikotti.

Üle Eesti oli töös tavapärasest kaks korda rohkem Keskkonnainspektsiooni inspektoreid, kes kogusid koristustööde käigus avastatud asitõendeid prahistajate kohta.

Vabatahtlike poolt koristatud prügi transportimine esimestesse kogumispunktidest – lipujaamadesse, toimus vabatahtlike haagisetiimide abil. 207 lipujaamast toimetatakse press- ja konteainerautodega prügi edasi 17 vahelattu, kust prügi liigub lähinädalatel 6 sorteerimisjaama üle Eesti. Prügi sorteerimine, käitlemine ja ladestamine toimub vastavalt prügilatega tehtud varasematele kokkulepetele kuni mai lõpuni. Eesmärk on suunata kuni 80% korjatud prügist taaskasutusse.

Teeme Ära 2008 eestvedamisel toodi kokku ümarlaud kõikide parlamendierakondade, Politseiameti, Keskkonnainspektsiooni ja Keskkonnaministeeriumi esindajatega. Ürituse eesmärgiks oli ühise arutelu käigus leida lahendused, mis aitaksid säilitada Eestimaad puhtana.

Teeme Ära 2008 eestvedaja Rainer Nõlvak ütles, et “Kõigile Teeme Ära koristusaktisioonis osalenuile on selge, et jäätmetemajanduses tuleb teha ümberkorraldusi. Koristamine on võitlemine tagajärgedega, tungida on vaja probleemi juurteni ja selleks tuleb üle vaadata jäätmevaldkond tervikuna.”

Ümarlual jõuti üksmeelele, et senisest paremini tuleks inimestele tutvustada juba olemasolevaid prügi äraandmise võimalusi - näiteks on ela-

nikkonna teadmised puudulikud rehvide tagastamise võimaluste, jäätmejaamade asukohtade, sorteerimisnõuete ja prügilahindade kohta.

Lisaks pakuti välja uusi ideid: näiteks võtta kasutusele jäätmejaamadesse juhatavad liiklusemärgid, mis sarnaneksid bensiniijaamadesse juhatavate märkidega. Samuti arutati tervisekaitse kaasamist, kilekotiaktsiisi kehtestamist ning kontrolli tõhustamist ehitusfirmade ja rehvfirmade üle.

Riigikogu Keskkonnakomisjoni esimees Marko Pomerants tõi välja ka juba tehtud positiivseid seadusemuudatusi. “Kui seni nõudis jäätmeseadus iga valla kohta vähemalt ühe pakendikonteineri olemasolu, siis uuest aastast hakkab kehtima palju karmim nõue – 1 konteiner 1000 inimese kohta,” sõnas Pomerants.

Prügistajate vastutusele võtmise puhul tõi justiitsminister Rein Lang välja võimaluse rakendada prügistajate vastutusele võtmisel senise väärtemenetluse asemel Kriminaalseadustiku võimalusi, mis tähendab prahi metsatoojate senisest tunduvalt karmimat kohtlemist. “Tahame ka väärteto karistuse puhul tuua sisse ühiskondlikult kasuliku töö, nii et prügistaja mitte ei istu arestimajas, vaid heastab oma tegu heakorratõid tehes,” ütles justiitsminister Rein Lang.

“Ümarlual valitsenud konstruktiivne õhkkond ja üksmeel annab lootust, et arutatud seadusetaändused ka Riigikogus töösse lähevad. Keskkonnainspektsiooni ja Politsei suhtumisest oli näha, et ka järelevalvega on hakatud tõsiselt tegelema. Kõik see lisab lootust, et 50 tuhande vabatahtliku töö Eestimaa metsade puhastamisel ei olnud asjata,” rõõmustas Nõlvak.

Tiina Rrm
Teeme Ära 2008 meediajuht

1. mail 2008 Kunda linna klubis toimunud Kunda linna 70. Sünnipäevale pühendatud pidulikul vastuvõtul oli esmaettekandele Kunda linna regilaul, mille aluseks on Kunda luuletaja Marge Undi poolt Viru regi tarbeks loodud Kunda-teemaline regivärss (vt esikaanel). Regilaulu kandis ette Kunda linnavolikogu ja -valitsuse ühendkoor Kunda muusikakooli direktorissi Kristi Moldau eestlaulmisel (Kristi seadis-kohendas värssi lauluks ümber). Regilaul korratakse rahvapeol 31. mail 2008. MK

21. aprillist kuni 16. maini oli Kunda linna klubis avatud Madis Vasseri fotonäitus. Madis on Kunda ühiskümnaasiumi vilistlane. Millal tema fotograafiahuvi alguse sai, ta enam ei mäleta. Küll aga pildistab ta selleks, et nähtut mäletada. Vanem vend seletas Madisele kunagi pildistamise põhitõed ära ja sellest piisas. Aastatega on huvi kasvanud. Hetkel tegeleb Madis liikuvate piltidega KAANEFOTO “Asula”

Kunda linna ajaleht MEIE KODU. Väljaandja: Kunda linnavalitsus. Toimetuse kolleegium: Sulev Kool, Hel-dur Lahne, Anne Paavel, Riina Sooaär, Arvo Vainlo. Toimetaja: Ebe Pilt (telefon: +32 55 998, e-post: ebe[at]kunda.ee). Keelelist korrektuuri aitab teha Tiit Raju, tõlkida Moonika Mägiöld. Trükkija: AS Trüki (Jõhvi, Pargi 27 F; telefon: +33 72 666). Trükiarv: 1500 (leht on lugejaile TASUTA). Toimetuse aadress: Kasemäe tn 19, 44107 KUNDA. Kaastöid, kuulutusi, teateid ja reklaami võetakse lehetootmisesse vastu ESMASPÄEVAL ja NELJAPÄEVAL kl 9–12.

Kunda linn 70

Kunda linn tähistas maikuus juubelit. Seitsekümmend aastat tagasi - 1938. aastal aprillikuus välja antud dekreediga sai teiste alevite kõrval 1. maist endale linnaõigused ka Kunda. Esimesed valimised Kunda linnavolikogusse toimusid 4. detsembril 1939. Linnas tegeldi tol ajal väga suures mahus kodukaunistustöödega, istutati ilupuid, rajati puisteid, hekke ja parke. Linn oli puhas ja korras. 1934. aasta rahvaloendusel registreeriti Kundas ainult 1863, 1939. aastal juba 1992 elanikku.

Tänapäeval on Kunda väike ja roheline sadama- ja tööstuslinn, kus tsementi on toodetud juba 138 aastat.

Palju õnne sünnipäevaks, Kunda!

Kunda linna juubeli puhul esitas Kunda linnalehe toimetaja kohalikele poliitikutele, ametnikele ja allasutuste juhtidele kolm alljärgnevat küsimust. Laekunud vastused on reastatud samas järjekorras.
1. Kunda linnaga seotud märksõnad minevikust on huvitavad ja võimsad. Sild minevikku on selge, minevikusillatoed on tugevad. Milline aga võiks olla sild tulevikku? Kunda linna arengukava loob ilusa pildi Kundast kui rohelisest väikelinnast tulevikus. Millised on Teie arvates selle tulevikupildi või visiooni alustalad?

2. Milline on õnnelik linn? Kui Te oma linnale juubeli puhul õnne soovite, siis mida Te tegelikult soovite. Önn on väga abstraktne mõiste, andke palun lausele “Palju õnne sünnipäevaks!” konkreetne sisu.

3. Kujutage ette, et Teile tuleb külla väga hea sõber, kes pole kunagi Kundas käinud. Mida Te talle kõigepealt näitaksite-räägiksite? Milline on Teie lemmikpaik Kundas?

ANNE TASUJA – Kunda linnavolikogu esimees.
1. Silla ks tulevikku on minevikuvigadest õppimine, laste, pere, kodu ja harituse väärtustamine, areng läbi õigete valikute. Alustaladeks jäävad inimesed ja loodus.

2. Õnnelik linn on linn, kus enamik elanikest on õnnelikud. Önn on see, kui hoolitakse. Linnale õnne soovides loodangi, et muutuks inimeste suhtumine – et iga kodanik tunneks: siin on minu kodu. Ma tahan elada ilusas linnas ja ma teen kõik endast oleneva, et linn muutuks selliselt, et ka minu soove oleks arvesse võetud. See eeldab linnaelaniku aktiivsust nii mõtlemises kui tegevuses ja seda, et vähem virisetakse ja ise ära tehakse. Alati ei ole vaja appi võtta politseid ega koristajat, tihti aitavad olukorda lahendada iseenese suhtlemisoskus ja veenmine ning omaenda töökäed. Kui iga linnaelaniku mõtlemine ja tegutsemine jõuab sinnani, et mitte ainult kodu ei ole minu, vaid ka linn on minu linn ja ma hoolitsen tema eest, nagu hoolitsetakse oma kodu ja pere eest, vast siis tunneb nii linn kui ka sinne elanik ennast õnnelikuna. Önne soovides usun, et Kunda linna rasked ajad on möödanik ja paremad aastad ees. Samuti usun, et linna 100. sünnipäeval on Kunda selline väikelinn, kus on palju lapsi ja kus on võrdselt head elamistingimused kõigil.

3. Räägiksin linna minevikust I tsemenditehase varemete juures ja

Tänasel päeval on elanike arv Kundas 3790. Kunda linna juubeli puhul toimus 1. mail Kunda linnavolikogu esimehe ja linnaepea pidulik vastuvõtt. 31. mail algusega kell 15.00 peetakse rahvapidu rongkäigu, kevadpäevade lõpetamise, kontserdi ja tantsuõhtuga, kus musitseerivad Antti Kammiste ja Meelis Punder.

Pidulikul vastuvõtul Kunda linna klubis oli esmaettekandele Kunda linna regilaul, mille aluseks on Kunda luuletaja Marge Undi poolt Viru regi tarbeks loodud Kunda-teemaline regivärss. Regilaulu kandis ette Kunda linnavolikogu ja -valitsuse ühendkoor Kunda muusikakooli direktrissi Kristi

Moldau eestlaulmisel (Kristi seadis kohendas värsiD ka lauluks ümber). Kingituste ja lilledel asemel oli külalistel palutud võimalusel toetada Kunda linna klubi hoone renoveerimist. Kingitusena laekus 56 tuhat krooni. Kunda linn tänab toetajaid: Aleksander Nikolajevit, Lauri Pärna, Kunda Nordic Tsement AS-i, Estonian Cell AS-i, ABB AS-i, Viru-Nigula valda ning Lääne-Viru Omavalitsuste Liitu.

21. mail toimus Kunda linna 70. aastapäevale pühendatud muusikakooli kontsert Kunda ühisgümnaasiumi saalis. 22. mail toimus Kunda linna klubis lasteailaste kevadkontsert, mis samuti oli samuti pühendatud linna sünnipäevale. MK

näitaksin all-linna: muuseumi, klubi, elektrijaama koos jõe ürgoruga, kirikut ja Mere tänava paekivist hooneid. Edasi sadamasse-randa, seal räägiksin praegusest linnaelust ja oma tulevikunägemusest Kundast. Tulevikupildina näen, et linnaelanikud on hoolivad ja tunnetavad, et Kunda on nende kodulinn. Lisaks puhkamisvõimalustele linna elamis-piirkonnas on atraktiivne puhkepiirkond rannas. Rannast Kronkskaldani kulgeb jalakäijatele valgustatud promenaad. Kronkskaldast alla ja üles pääseb nii treppidest kui liftiga. Kronkskaldast Toolse pool on loodushuvilistel võimalik teha tornidest linnuvaatlusi ja jälgida elu roostikus, ranna poole liigutakse mööda promenaadi. Randa kasutatakse nii suvel kui ka talvel kultuuri-, meelelahutus- ja spordiürituste korraldamiseks ja lõõgastumiseks. Lemmikpaik ongi Kronkskallas.

ALLAR ARON – Kunda linnaepea

1. Selleks sillaks on inimesed ja silla olulisim tugi on OMA LINNA TUNNE. Kui sa tunned, et see on just õige koht oma elu sisseseadmiseks, siis huvitab sind ju ka kindlasti keskkond ja selle areng. Kui kõik ikka ühise eesmärgi nimel tööle hakkavad, pole tulemust vaja kaua oodata. Tähtsaks eelduseks on kohapeal töökohtade olemasolu. Võid ju elada imeilusas kohas, kuid millestki peab ju ka ära elama.

2. Önn on suhteline mõiste. Arvan, et see on oskus rahul olla sellega, mis sul on. Önn on individuaalne. Seega on ka väga raske defineerida õnneliku linna mõistet. Õnnelik linn tähendab erinevate linnakodanike jaoks erinevat. Tööalaselt tähendaks minu jaoks Kunda linnale “Palju õnne sünnipäevaks” soovimine eelkõige kordaminekuid käimasolevatele projektidele, et ujula saaks valmis, et saaks linna puhtaks, uusi mänguväljakuid ...

3. Ega seda polegi vaja väga palju ette kujutada. Selliseid olukordi on olnud küll ja rohkemgi veel. Tavaliselt teeme tiiru ikka tervele linnale peale. Arvan, et Kronkskallas on selline koht, mis võib paljusid külalisi üllatada. Seal võib võõral inimesel tekkida küsimus: kas see on ikka Kundas. Või vana hüdrolektrijaama ümbrus koos legendidega. Kunda muuseum on teinud läbi suure arengu. Lasteaeda või raamatukokku ei ole ka häbi võõrastega minna. Lemmikpaigaks hetkel on aga oma koduaed, sest seal jagub tööd ja toimetamist igaks vabaks momendiks.

ARVO VAINLO – linnavolikogu liige, Kunda Nordic Tsemendi haldusdirektor

1. Tuleviku Kunda kohta näeks ma kahte põhilist arenguteed: 1) Kunda kui atraktiivne väikelinn, kus kõrvuti eksisteerivad edukas tööstus ja arenev puhkemajandus ning turism; 2) Kunda kui traditsioonidega tööstuslinn, kus kõrvuti on tänapäevane tootmine ja eksponeeritakse ka säilinud ning (osaliselt) taastatud tööstuspärandit.

2. Önn on tõesti väga laialivalguv mõiste. Seetõttu linna juubeli puhul õnnitledes sooviksin, et kõik linna elanikud ja külalised tunneksid end siin koduselt, mugavalt ja turvaliselt; kõigil linna asutustel ja ettevõtetel läheks jätkuvalt hästi; kõigil linna juhtidel ja poliitikutel jätkuks mõistust ja koostöövalmidust arendada linna tema elanike huvidest lähtudes.

3. Eks näitamise-vaatamise objektid ole ikka traditsioonilised: Kronkskallas, hüdrolektrijaam koos jõe ürgoru ja pargiga, esimese tehase varemed, sadam, tööstus.... Kui nüüd väheke unistada, siis võiks tulevikus välja ilmuda mõni rikas investor, kelle abiga õnnestuks haruldast ajaloolist tööstusarhitektuuri taastada ja atraktiivsemaks muuta. Samuti oleks väga tervitavat, kui leiduks keegi, kes rannapiirkonnas korraliku puhkepiirkonna (kämpingud, toitlustuse, laenutused ...) välja arendaks.

MOONIKA MÄGIPÖLD – linna haridus- ja kultuurinõunik

1. Minu mäletamist mööda on Kunda alati olnud tolmane ning võib-olla sild tulevikku võiks olla seotud sellega, et tulevikus oleks Kunda puhas ja roheline. 2. Õnnelik linn on see, kus keegi ei pea hirmu tundma õhtul hilja töölt või mujalt koju minnes. Õnnelikus linnas ei tohiks olla palju selliseid inimesi, kellel puudub kodu või see kodu ei ole koduväärne. Õnnelikus linnas hoolivad inimesed üksteisest ning aitavad teineteist, mitte ei looda liigselt sellele, et keegi teeks nende eest midagi ära.

3. Külalised viiksin raamatukokku ja lasteaeda, sest need kohad on mugavad, hubased ja ilusad.

KRISTI MOLDAU – Kunda muusikakooli direktriis

Palju õnne Kunda linn! S.t kuhjaga elurõõmsaid elanikke, küllaga asjalikke töökohti, piisavalt mõistlikku linnavõimu, palju toredaid lapsi, vahvaid vaba aja veetmise võimalusi, helerohelist kevadet, parajalt vihma ning päikest!

(algus lk 2) ning leiti nippe, kuidas ka Võrumaal haridustööd parendada. Info Moonika Mägipõllult (Kunda linna haridus- ja kultuurinõunikult).

2. aprillil käisid Kunda haridusasutustega tutvumas Haridus- ja Teadusministeeriumi esindajad. Kohal oli seitse inimest. Visiit toimus 3 tundi. Kunda volikogu esinaine Anne Tasuja andis lühiülevaate volikogu saalis Kunda linnast. Pärast tutvustasid Olev Lipp ja Meelike Abroi kooli. Toimus ringkäik koolis ning Meelike Abroi tegi slaidiesitluse kooli tugevuste ning parendamist vajavate valdkondade kohta. Hiljem külastasime muusikakooli, kus kaks poissi, kes parajasti olid kitarritunnis, mängisid meile ka ühe kitarriloo. Info Moonika Mägipõllult (Kunda linna haridus- ja kultuurinõunikult).

VII naisrahvatantsurühmade võistutantsimise tulemused. 10. mail 2008 Põlva kultuuri- ja huvikeskuses toimunud VII naisrahvatantsurühmade võistutantsimise võitis naisrühm Viire Võrust. Traditsioonikohaselt on võistutantsimise rändauhinnaks järgmise konkursi korraldusõigus, mis antakse võitjarühmale. II preemia läks Kullaketrajate põhirühmale ja III preemia Tartu ülikooli rahvakunstiansambli naisrühmale. Eripreemiad omistati emotsionaalse tantsu esitamise eest naisrühmale Viisuveeretajad ja tantsu “Kiigele ehtimine eest” Kunda naisrühmale Kõkutajad. Žüriises kuulusid staažikad tantsuõpetajad-spetsialistid Henn Tiivel, Andi Einaste, Linda Pihu, Ülle Feršel ning Kalev Järvela. Võistlusest võttis osa 15 naisrühma Tallinnast, Tartust, Pärnumaalt, Kundast, Võrust ning Põlvamaalt. Info Maiu Küngaselt (Kunda linna klubi juhatajalt).

Huviteater pälvis *grand prix*’i. Kunda linna huviteater võitis Haljalas toimunud maakondlikul harrastusteatrile ülevaatusel grand prix’i. Lisaks said huviteatri näitlejad Tauno Küngas ja Kaido Veski parima meesosatäitja preemia ja Elle Türkel siili osatäitmise eest parima kõrvalosatäitja auhinna. Huviteater mängis Andrus Kivirähki “Kalevipoega”, mille lavastas Natalie Neigla. Osades: Uno Trumm, Tiit Alte, Anu Hansaar, Tauno Küngas, Kertu Kaljund, Meinhard Toomik, Elli Vallbaum, Elle Türkel, Hanna Uueni, Kaido Veski, Maarika Koks. Esietendus toimus 26. aprillil 2008 Kunda linna klubis.

20. mail 2008 toimus Kunda linna klubis XXI keskkonnainfopäev. Avasõnad ütles ja ülevaate AS-i Kunda Nordic Tsement (KNT) tegevusest ning hetkeseisust tegi **Tapio Aura** (AS KNT tegevdirektor). Ettevõtte käive on tänaseks päevaks 1,2 miljardit Eesti krooni ning aastatel 2003-2007 on tootmismahd kasvanud 150%. Vaatamata tootmise kasvutrendile on nõudlus pingeline ning tsemendidefitsiit on mõjutanud oluliselt ka müügihindu. Põgusalt rääkis tegevdirektor ka Kunda sadama arengust, milles tõi välja fakti, et Kunda sadam on ainuke sadam Eestis, kes keerulises majanduslikus hetkeolukorras on suutnud võimsust tõsta. Olulise teemana tõstis Tapio Aura esile tahkete alternatiivkütuste kasutamise suurendamise ja atmosfääri paiskuvate heitmete vähendamise vajaduse ning klinkri tootmises märgmenetlusel ülemineku kaasaegsele kuivmeetodile tulevikus. Hetkeks peatus tegevdirektor ka toorainevarudel, mida hinnanguliselt peaks jaguma 60-70 aastaks.

Ülevaate ettevõtte keskkonnaalasest tegevusest tegi **Arvo Vainlo** (AS KNT haldusdirektor, keskkonnainfopäeva algataja ja eestvedaja), alustades tutvustusega tehase uute trükiväljaannete kohta. Esmakordselt ilmus ettevõtte jätkusuutlikkuse aruanne, mis hakkab tulevikus paralleelselt lisaks keskkonnanülevaatele ilmuma nii paberkanjal kui ka elektrooniliselt. Võtmeküsimused, millel haldusdirektor oma keskkonnaalases ülevaates peatus olid *tolm ja gaasilised heitmed; alternatiivkütused ja –materjalid (tahked jäätmed ja prügikütus); karjäärid ja maavarad; monitooringud ja seired; transport ja logistika; tööohutus ja tervishoid; tehase juhtimissüsteem ja investeringud*. Ülevaate võttis Arvo Vainlo kokku mõttega, et peamised ja olulisimad keskkonnaprobleemid leiavad lõpliku lahenduse uue ja kaasaegse tehase loomisega Kundasse. Plaanse sel teemal peetakse.

AS-ist Aeroc ja keskkonnast kõneles **Ants Hõbemägi** (AS Aeroc juhatuse liige), tutvustades tehase tehnoloogilist tootmiskeemi ning selle abil valmivat ehitusmaterjali – nn ökoloogilist toodet, mille valmistamiseks kasutatakse ainult looduslikku toorainet. Tootmisprotsessis tekkivad jäägid suunatakse uuesti tootmisprotsessi tagasi ning seetõttu võib Aeroci puhul rääkida jääkideta tootmisest.

EL arengusuundadest kliima ja energeetika vallas ning kasvuhoonegaaside RJK lahendustest rääkis Allan Gromovi (Keskkonnaministeeriumi asekanstleri) asemel **Karin Radiko** (Keskkonnaministeeriumi välisõhu ja kiirgusohutuse büroost). Jäätmete taaskasutusest – koospõletuse arengulist Eestis pidas ettekande Peeter Eek (Keskkonnaministeeriumi jäätmeosakonna juhataja). Põlevate tahkete jäätmete taaskasutamine alternatiivkütusena klinkriahjudes oli **Meelis Einsteini** (AS KNT ostudirektori) teemaks. Ostudirektori sõnul on esimesed katsepõletamised RDF-iga (*Refused Derived Fuel* – e.k jäätmekütusega) pöördahjudes juba tehtud.

2007. a õhumonitooringust tegi kokkuvõtte **Tarmo Pauklin** (OÜ Eesti keskkonnanuuringute keskuse juhatuse liige), kelle sõnul on Kunda tsemenditehase näol tegemist unikaalse ettevõttega, kes on aktiivselt keskkonnoahoiust ise huvitatud. Õhumonitooringute tulemused näitavad, et progress on väga suur, linna õhukvaliteet on tunduvalt paranenud. Lähitulevikus on linnast põhja poole plaanis üles seada uus seirejaam, mis hakkab lisaks tahketele osakestele õhus mõõtma ka gaasilisi. Huvitava ideena jäi kõlama Tapio Aura ettepanek järgmiseks keskkonnapäevaks koostada võrdlus, näiteks Kunda linna, Tallinna ja Rakvere õhukvaliteedi kohta.

Põhjavee seisundist Ubja, Aru-Lõuna ning kavandatava Lääne-Toolse karjäärides kõneles **Rein Perens** (Eesti geoloogiakeskuse hüdrogeoloogia osakonna juhataja). Kunda piirkonna ja Toolse jõe vee ning põhjasetete seirest 2007. a tegi ülevaate **Ülo Sõstra** (TTÜ Mäeinstituudist). Kunda linna arengutest kõneles **Allar Aron** (Kunda linnaepea). **Malle Mandre** (Eesti maaülikoolist) kõneles, et tasapisi on paranemas ka Kunda linna ja selle ümbruse ökoloogiline seisund (mullas ja taimedes on märgata positiivseid muutusi). AS Kunda Nordic Tsement tööstusjäätmete prügila laiendamise ja maa-ala vee dreenimise projektist tegi ülevaate **Enn Raa** (Sweko Projekt AS-ist).

Kohvipausi ajal oli võimalik tutvuda fotovõistluse “Looduse aasta foto 2008” parimate töödega. Näitust tutvustas Jaan Riis – fotovõistluse korraldaja ja eestvedaja. Keskkonnainfopäeva lõpetas ühine lõunasöök ja vaba arutelu. Üritusel esitleti ka tehase esimest “Jätkusuutlikkuse aruannet 2007” ja “Keskkonnanülevaadet” nr 17.

RAAMATUKOGU ANNAB TEADA

1. juunist kuni 31. augustini on raamatukogu avatud E, T, N, R kell 10.00-18.00; K kell 11.00-19.00, L ja P on raamatukogu suletud. Iga kuu esimene tööpäev on viivisevaba! Nüüdsest on võimalik e-posti teel ka Kunda linna raamatukogus lugemispikendusi teha. Raamatukogus on veel avatud NÄITUS: **Eesti Vabariik Kundas 1920-1940** 02. juunil 2008 algusega kell 13.00 toimub raamatukogus üritus **“Minu esimene raamat”**.

Kunda - õnnelik linn ...

Mind liigutab Rakverest Sõmeru poole väljasõidul alati teeäärne suur plakat - Jääge heaks! Selles soovis on inimlik, rõõmustav usk, et oled juba hea. Nagu oleks üks mõnus hingeline pai sulle tehtud. Huvitav, et Rakvere linn sai mulle lõplikult omaseks alles seda suurt kirja aastate eest tee servas silmates. Võis ju selle põhjal oletada, et linnajuhtidegi jaoks on oluline lihtne inimlik headus.

See ei ole mingi udune ega ebamäärane mõiste. Meist igauhel on ju oma sisehääli, südametunnistus, mis ütleb meile vaikselt, aga üsna selgelt, mis on hea, mis on halb. Kui me ainult välisel müral ja tarbimiskultusel ei lase end kurdistada ja hoolime oma sisehääle kuulamisest.

Selle järgimine tagab meile ka keskkonnateadlikuma käitumise. On ju keskkond mõistetav kaasajal mitte pelgalt füüsilise paigana, mis sunnib keskenduma ainult praktilisele küljele - a'la et sina ei pea mitte prügi maha loopima -, “keskkonnamõiste” haarab laiemalt nii emotsionaalset kui ka vaimset keskkonda. Sama halb kui oma prahi ükskõik kuhu loopimine või koristamata jätmine füüsilises keskkonnas, on psüühilise keskkonna jaoks inetu sõna, solvang, viha väljavalamine või siis pelgalt negatiivsete asjade märkamine ja esiletoomine teiste tegudes, sõnades halva otsimine ja tõlgendamine jne. Füüsiline, emotsionaalne ja vaimne keskkond on omavahel seotud - halveneb või paraneb üks, toob see muutuse kaasa ka tervikus.

Meil inimestena on alati võimalik plussi ja miinuse vahel valida - tegu, sõna, mõtet, kunstiloomingut saab tihti iseloomustada selle alusel, kas see on loov, ülesehitav, headust või rõõmu kandeav, st plussmäärgiga või vastupidi. Sufidel on mõtteavaldus, et oma mõtet teisele välja öelda võid alles siis, kui saad eelnevalt jaatava vastuse anda kolmele küsimusele: 1. Kas see, mida tahad öelda, on tõde?; 2. Kas see on vajalik?; 3. Kas see on hea?

Hooligem oma linnast ja selle inimestest, oma ümbrusest, kodust ja lähedastest – st keskkonnast niivõrd, et ei kahjusta, ei prügista, ei risusta seda ei sõna, ei mõtte ega teoga! Märkame häid inimesi, naeratusi, toredaid tegusid, ilusaid hetki ja olgem nende eest tänulikud! Sest kõik, mida teeme, teeme siiski lõpuks enestele.

Uuringud on tõestanud, et positiivne mõtlemine - heade asjade märkamine, ilusate sõnade kuulamine-ütlemine, tänulikkus vallandavad meis selliseid heaolu hormone, mis mõjuvad ravivalt! Seega, mida positiivsemad, rõõmsamad suudame olla, seda tervemad me ise oleme, seda tervemad aitame olla teistel.

Unistada ju võib ... Miks mitte unistada sellest, et Kunda oleks ÕNNELIK LINN, kus järjest suureneb elurõõmsate, ennast ja teisi jaatavate inimeste osakaal, kes kõik on jõudnud äratundmisele nagu kunagi R.W. Emerson, kes on öelnud: “Iga minutiga, mis sa oled pahane, kaotad sa 60 sekundit õnnest!”

Lea Metsis, koolipsühholoog

Edu Teile, Berega!

Meie väikeses provintsilinnas, kus tavaliselt on inimesi raske oma kodudest välja üritustele meelitada, suudab MTÜ Berega seda siiski teha. Nende üritused teevad südame alati soojaks ning seda soovust püüab Berega igale meie linna elanikule kinkida.

MTÜ Berega registreeriti 20. märtsil 2003. aastal. Viie aasta jooksul on ühing organiseerinud 21 puhkeõhtut, ekskursioone Kuremäe kloostrisse ning koos Ladaga on selgeks õppinud 60 laulu, millega esinetakse erinevatel pidudel ja puhkeõhtutel, samuti esinetakse igal aastal hooldekodus ning Rakvere slaavi ühingu.

Berega – kaks kallast, kaks rahvast ühe järve ääres ning nende sõprus. Berega tähendab seost mineviku ja oleviku vahel. See on lõimumine Eesti ühiskonda, samas püüd hoida vene kultuuri. Berega – need on parimad traditsioonid minevikust ja side kaasajaga, armastus klassikalise vene muusika ning linnaromansside vastu.

Kuidas see ühing tekkis? 25. septembril 1994 algatas Niina Spiridonova õpetajate-pensionäride klubi Sudaruški. Kuid aeg möödus ja klubiliikmeid jäi vanuse või nõrga tervise tõttu aina vähemaks. Siis võeti vastu otsus avada klubitegevus kõigile huvilistele. Esialgu käis klubi koos lasteaias ruumides Koidu tänaval, kuid nüüd on meil võimalus koos olla ja isetegevusega tegeleda Mäe tänaval asuvas vähemusrühvuste kultuurikeskuses. Siin saavad kokku Sudaruški liikmed, et ühise teelaua taga puhata, vestelda ja laulda-tantsida.

Laulukoor õpib kord nädalas kahe tunni jooksul uusi laule ning valmistub esinema meie linna inimestele.

Berega üritused on hoolikalt läbimõeldud ja ettevalmistatud. Puhkeõhtute stsenaariumid on alati hämmastavad. Täiuslikena on mees luuleõhtud, mis on olnud pühendatud erinevatele poeetidele: Sergei Jesseninile, Fjodor Tjutševile, Marina Tsvetajevale. Sügisel toimus luuleõhtu, mis oli pühendatud Vladimir Vössotskile. Berega oli ka piduliku kontserdi “Euroopa rahuliku taeva all” algataja. Kontserdiga tähistati Teise maailmasõja lõpu 60. aastapäeva.

Ühingu Berega on palju aktiivseid liikmeid, kes aitavad meil elada ja areneda. Eriti tahaks ära märkida Raja Aleksandrovat, Antonina Masljakovat, Dana Talõzinat, Larissa Spiridonovat, Svetlana Karofeldi, Valentina Frolovat, Valentina Smorodinat, Zoja Aruvälja, Valentina Kivrut, Polina Zapevalovat, Marina Fomenkot, kes kõik on oma aega ja jõudu ohverdanud, et meie ürituste korraldamisele kaasa aidata. Tänu Julia Plõsile ja Kelli Saarele on meie luuleõhtud olnud unustamatud.

MTÜ Berega tänab sügavalt Lääne-Viru maavanemat Urmas Tamme, Mare Sikkutit, Ljudmilla Matrossova-Zõbinat, Kunda linnapead Allar Aronit ja Anne Tasujat, Arvo Vainlot, Einar Vallbaumi, Niina Šterni ja kõiki, kes meid toetavad ja aitavad materiaalselt.

Berega üritustele soovime aga edu Kunda linna elanike heaks.

Niina Spiridonova

MÕELDES KUNDALE

Siiditeest ja Neu London’ist, mõisast ja muust ... Ehk Kunda linnast ajast aega

Läbi Kunda Vene tsaari ja Pärsia kuninga juurde. 17. sajandi 30-ndail aastail lähetas Holsteini hertsog Friedrich III suurearvulise saatkonna Moskvasse ning läbi Moskva Pärsiasse. Hertsogi sihiks oli rajada Pärsiast läbi Venemaa ja Eesti Siiditee Euroopasse. Reisiseltskonna nõunik ja sekretär oli Holsteini vürstiriigi diplomaat filosoofi-amagister Adam Olearius (1603–1671). Mõlema reisi korral läbiti ka Eestit. Oleariuse sulest pärineb hiilgav reisikirjeldus “*Vermehrte Neue Beschreibung der Muscowitischen und Persischen Reyse*” (Schlesswig, 1656), mis esitab andmeid tolleaegse Eestimaa elu-olu kohta. Raamatusse on autor lisanud ka joonistusi Eesti linnadest ja maastikest, sh Kunda mõisast.

9. novembril 1635. aastal elas 126-liikmeline Holsteini saatkond Soome lahes Suursaare juures läbi laevaõnnetuse. Hukkuvalt laevalt eluga pääsenud meeskonnale pakkus peavarju Tallinna raehärrale Johann Müllerile kuulunud Kunda mõis, kus peatuti üle kolme nädala. Nii avanes Oleariusel ja tema kaaslastel võimalus Põhja-Eestiga lähemalt tutvuda. Mõisniku tütreid põetasid meremehi, sõbrunesid nendega, hiljem sõlmiti ka abielusid. Võõrustajast enesest sai mõne aja pärast Oleariuse äi. Kunda mõisast kujunes seetõttu väga isiklike suhete läbi tähtis tugipunkt uuel Siiditeel (kuigi tegelikult selle tee realiseerumine erinevate intriigide tõttu küll ebaõnnestus).

Kunda mõis oli suurejoonelise-maid mõisaansambleid Eestis. Mõis sai nime Gundiste perekonna järgi ning esmakordselt on seda mainitud 1443. aastal. Oleariuse gravüür kujutab 17. sajandile iseloomulikku puitehitistega ansamblit (kahekorruselist ärkliga mõisamaja koos aitade, talli ja kõige muu sinna juurde kuuluvaga).

Esinduslik hilisbarokne mõisasüda

ehitati 18. sajandi neljandal veerandil Schwengelmite ajal. 1840 asusid mõisa Girard de Soucantonid. Barokilt varaklassitsismile ülemineku perioodi kuuluv härrastemaja oli risaliidi ja eenduvate tiibade osas kahe-, muidu ühekorruselise ehitise. Peahoone ees oli ringteega piiratud muruväljak, kogu ansambliuimikut piiras umbes 2 m kõrgune, põhja pool eenduvate poolsammastega paekivimüür. Mõis on alates Teisest maailmasõjast varemeis.

Omaette ja väga maalilise kompleksi moodustavad klindirinnaku all jõe kaldal asuvad 1870.–80ndatel aastatel ehitatud võimsad, jõuliselt liigendatud paekivist seinte ja tuudordekooriga (jär-

sult eenduvate karniiside, aknapealsete simsside jmt-ga) hooned: viinavabrik, ja saeveski. Säilinud on omapärane paekivist veskitammide ja kanalite süsteem. Hoonestuse liidab tervikuks suur vabakujunduslik park. Tänapäeval on mõisa peahoone õvaremed tuulte pesaks, kuid hoolsale vaatlajale võivad

need vanad ja väärrikad müürid jutustada põnevaid lugusid möödunud aegadest. Kummalisel kombel ei jäta Kunda mõis siiski jumala poolt maha jäetud paiga muljet. Ju hoiavad kohalikud elanikud mõisavaremete ümbrusel hinge sees.

Neu Londonist ehk Lontovast. Praeguse Kunda üks vanim linnaosa on Lontova, mis on seotud Kunda sadama sünnilooga. Sadama ajalugu ulatub aastasse 1805, mil keiser Aleksander I kirjutas alla loale sadama ehitamiseks Kundasse. Tolleaegsele Vene keisririigi pealinna Peterburi saksa soost ärimhele Blücherile tuli pähe mõte asutada Kunda randa eksport-import sadam, sanatoorium pealinna jõukatele elan-

nikele, ehitada hoone tolliametile, rajada Kunda jõe saeveski metsamaterjali töötlemiseks ning jõesuudme lähedale sadamamuul. Kõigele sellele pani ettevõtlik Peterburi sakslane nimeks Neu London – Uus London, mis kohalike poolt meelepärasemaks – Lontovaks kohendati.

Tänapäeval on Lontova kummalises tardenud olekus. Alles on hulk väga vana ja omapärast arhitektuuri (nn Valge maja ehk kunagine Londoni hotell, tollimaja, sadamakontor jne), kuid kõik see seisab hetkel kasutu ja tumma mälestusmärgina möödunud aegadele. Nii nagu Kunda jõe kaldal asuvad suursugused müürid annavad aimu Kunda mõisa kunagisest hiilgusest, peitub Lontova varemeis iseäralikult võluv, ohtlikult ilus ja kummaliselt liigutav varemeteesteetika.

Hilistalvel, kui lumi on juba sulanud, kuid loodus on ikka veel alasti, reedab Lontova metsas mõrkjas-vürtsine lõhn kevade algust. Karulauk on nina sambla seest välja pistnud. Lontovasse olla see vürtsise maitsega taim sattunud koos viikingitega, kes hoolitsesid, et neid kevadel vitamiinipuudus Kunda lähistel randudes ei tabaks. (>> lk 10)

KUNDA LINNA LASTE- ja NOORTELEHT 2008

26. jaanuaril 2008 toimus Kunda linna klubis 2007. aastal sündinud uute Kunda linna kodanike ja nende vanemate pidulik vastuvõtt. 34-le lapsele kingiti vastuvõtul Kunda linna poolt mälestuseks nimelise graveeringuga hõbelusikas ning lastevanematele anti üle linna tänukiri, et tunnustada uue kodaniku sündi. UNICEF Eesti poolt saadeti igale lapsele UNICEF-i logoga T-särk. MK

MINU ESIMENE RAAMAT

2. juunil 2008 kell 13.00 toimub raamatukogus üritus “Minu esimene raamat”. Kultuuriministeeriumi ja vabariigi presidendi kultuurirahastu vabariigi presidendi abikaasa allfondi rahastamisel ning Eesti lastekirjanduse keskuse algatusel ilmus trükist kõigile Eestis 2008. aastal sündinud lastele kingituseks mõeldud “Minu esimene raamat”. See on “Laste sõna” või “Kirju-Mirju” noorem vend, kuid värviliste piltidega ja õhem.

Raamatu sisuks on parimad tekstid eesti lastekirjandusest, mille kaudu laps peaks alustama tutvust kirjandusega, lugemisega ja maailmaga. Kogumik on mõeldud ennekõike emadele-isadele, kes hakkavad sealt lapsele juba varakult jõukohaseid palasid ette lugema, alustades eesti rahvaluulest (“Kuts läks karja ...”; “Tii-tii, tihane ...”) ning

jätkates eesti autorite (E. Enno, J. Oro, E. Raud, H. Mänd, E. Niit, A. Pervik, V. Luik, L. Tungal, I. Trull, H. Vilep jpt) lasteluule ja jutukestega. Hiljem, kui lapsel tähed selged, saab ta raamatut ise lugema hakata.

Raamatus on kasutatud illustatsioone, mis omal ajal on ühe või teise teksti juurde kuulunud. Saatesõna autor on Eesti lastekirjanduse keskuse patroon Evelin Ilves, tagakaane teksti kirjutas lastekirjanduse uurija Mare Müürsepp. Kogumiku koostas Eesti lastekirjanduse keskus ning kirjastas vähempakkumise võitnud kirjastus Tänapäev. Raamatu trükiarv on 15 500 eksemplari. Proua Evelin Ilves on andnud lootust, et vastsündinud lastele esimese raamatu kinkimisest saab edaspidi traditsioon. MK

MINU KÕIGE PAREM SÕBER

Tänavu toimus Kunda ühisgümnaasiumi kunstõpetajate algatusel viiendat õppeaastat maakondlik joonistusvõistlus, millest võttis osa maakonna 10 kooli. Tõid auhinnati vanuseastmeti. Igas vanuseastmes selgitati välja 5-9 paremat ja omanäolisemat tööd. Parimaid töid saab veel näha laste kunstinäitusel, 12.-13. juulil 2008, mis toimub Kundas Sõbralaada ajal. Sellel aastal tunnustati auhinna vääriliseks järgmised õpilased:

1.-3. klass. Kermo Ojaste (Lasila põhikool); Aleksander Lepik (Võsu põhikool); Kadi Vannus (Lasila põhikool); Pavel Klooster (Lasila põhikool); Hanna-Liisa Otsmaa (Lasila põhikool); Elisabeth Õun (Kadrina kunstidekool).

4.-6. klass. Ege-Elisabeth

Kaldaru (Väike-Maarja gümnaasium); Yvonne Bikejev (Kunda ühisgümnaasium); Sandra Loo (Kunda ühisgümnaasium); Jevgenia Kravtsenko (Lasila põhikool); Lisete Laisaar (Kadrina kunstidekool).

7.-9. klass. Aivi Raja (Kadrina kunstidekool); Elin Põldemaa (Kadrina kunstidekool); Ksenja Ruzevits (Kunda ühisgümnaasium); Sandra Süda (Kunda ühisgümnaasium); Karin Sirogov (Lasila põhikool); Martin Kudi (Lasila põhikool); Kertu Roonet (Kadrina keskkool); Aimur Takk (Kunda ühisgümnaasium); Liisa Jurtom (Kunda ühisgümnaasium).

Aitäh osalejaile-joonistajatele.

Kunda ÜG Kunstõpetajad
Etty Mätlik ja Eve Randver

18. aprillil 2008 kõlas Kunda ühisgümnaasiumi 20 abiturientidele viimane koolikell, peeti tutipidu (foto tegi Eivor Süda)

Suvelaagrid noortele

Eesti Pylades Liit on 1998. a asutatud noorteühing, mille liikmeskonna moodustasid algselt noorsootõotajad ning noorsootöö eriala tudengid. Pylades laagrikeskus keskendub noortelaagrite kavandamisele, haldamisele ning korraldamisele. Kunda linna lapsed, kes soovivad oma suve laagris veeta, võivad seda teha Toolsel või Võsul. Registreerida saab alates 19. maist 2008 Pyladese kodulehel: www.pylades.ee järgmistesse laagrivahetustesse vanusele 6-15:

Laagrivahetused Toolsel 13.07-20.07.2008 (8 päeva); 27.07-02.08.2008 (7 päeva). Võsule plaanitakse ühte laagrivahetust juulikuus (aeg täpsustamisel, jälgige Pyladese kodulehte). Laagrivahetuse maksumus 13.07-20.07 (päev 250 krooni) - KOKKU 2000 krooni; 27.07-02.08 (päev 250 krooni) - KOKKU 1750 krooni.

Täpsem info: Ivar Kaldam, Pylades laagrikeskus, e-post: ivar@pylades.ee, telefon: +55 565 078

Lühidalt laste- ja noortelehes

20. aprillil põles Uus Sadama tee ääres kulu. Kolm Kunda ühisgümnaasiumi noormeest, kes märkasid kulupõlengut, helistasid kohe 112-le. Anton Kozlov, Indrek Laar (7. a) ja Maksim Luik (7. b) asusid kohe ka kulu kustutama. Koos tublide “noorte tuletõrjujatega” sai päästekomando tulest ruttu jagu. Tänuühiks kiire ja oskusliku tegutsemise eest kinkis Päästeteenistus asjalikele noormeestele suitsuandurid. Fotol noored tuletõrjujad (vasakul Maksim ja paremal Indrek, pildilt puudub Anton). Kirjutas Heldur Lahne, Kunda komando pealik.

Kunda linna uus lastekaitsetöötaja on Annika Villers, kes on lõpetanud Tallinna ülikooli sotsiaaltöö erialal. Enne Kundasse tulekut töötas Annika Rakvere sotsiaalabikeskuses laste päevakeskuse sotsiaaltöötajana. Lisaks on ta olnud sekretär-administraator Castletroy füsioteraapia kliinikus Iirimaa ning tugiisik Tallinna laste tugikeskuses. Annika peamisteks töökohusteks Kundas on elanikkonna nõustamine sotsiaal- ja lastekaitseküsimustes, sotsiaalteenuste ja -abi osutamise korraldamine lastega peredele, sotsiaalregistri pidamine lastekaitse alal, lastekaitsealaste aruannete koostamine jne. Lastekaitsetöötaja vastuvõtuajad: **E ja N kell 9.00-14.00.**

8. mail 2008 toimus Kunda ühisgümnaasiumi aulas Emadepäeva kevadkontsert. Avatud oli õpilastööde näitus. Koos emmedega maiustati ka magusat kooki :-)

2008. aasta põhikoolilõpetajate tunnustusüritusele valis kool välja viis edukamat õpilast: 9. a klassist Ksenja Ruzevitš ja Jana Kütt; 9. b klassist Silvia Süda, Sandra Süda, Kärt Lindlo. Põhikooli lõpetajate tunnustusüritus toimub 29. mail 2008 Haljala rahvamajas. Lisaks pidulikule osale toimuvad töötoad: I grupp - Enesekehtestamine tänapäeva ühiskonnas (Toivo Niibergi juhtimisel); II grupp - Tööandja mõtteid noorele tööturule sisenejale (Tarvo Jürimäe juhtimisel). Eeskava esitab Folie Tsirkusestudio.

11. aprillil 2008 toimus Rakvere Gümnaasiumis A. Paju nim. Lääne-Virumaa X algklasside teatrifestival. Osales 8 truppi. Kandat esindas Kunda laste näitetrupp Karoliine. Kunda trupp sai eripreemia väga kenade kostüümide eest ja rollipreemiad said Allan Loo (2. a kl) Hernetondi rolli eest ja Tairo Tirmaste (2. a kl) ning Kristjan Laar (2. a kl) mõlemad Kapsaliblika rolli eest. Riigifestivalile Jõgeval sõidab maakonda esindama Rakvere reaalgümnaasiumi 3T klassi näitetrupp.

12. aprillil 2008 toimus Rakvere rahvamajas keskestme Eesti kooliteatrite riigifestivali Lääne-Virumaa eelvoor. Osales 3 truppi. Kunda laste näitetrupist Karoliine sai rollipreemia Sandra Loo (5. b kl). Maakonda esindama Karksi-Nuia sõidab Rakvere linnanoorte näitetrupp. Kunda linna klubis toimusid etendused 20. aprillil 2008.

28. märtsil tunnustas Lääne-Viru maavanem Urmas Tamm parimaid abituriente. Maakonna parimate abiturientide vastuvõtule Villa Theresasse olid palutud Kunda ühisgümnaasiumi kaks gümnasisti Grisse Süda ja Teisi Uueni.

8. a klassi õpilane Erkki Mätlik saavutas maakondlikul saksa keele olümpiaadil II koha. Juhendaja õpetaja Leelo Palk.

12. klassi õpilane Jana Randii saavutas vabariiklikul vene keele olümpiaadil (I rühm - vene keel emakeelena) 8. koha ja üldpingereas 9. koha. Juhendaja õpetaja Marina Klimentko.

Lääne-Virumaa koolide liiklusviktoriinil saavutas Kunda ÜG võistkond 4.–6. koha. Võistkonnas mängisid Siim Tisler 3. B, Henri Hummal 3. B, Raul Palk 4. A, Sander Parovart 4. A. Juhendaja õpetaja Gunnar Roov.

Põhikoolide maakondliku kirjandivõistluse vanemas vanuserühmas saavutas Kärt Lindlo 9. b I koha nimetusega Kirjutaja 2008 ja SILVIA SÜDA 9. b II koha nimetusega Kirjutaja 2008. Õp Tiina Vanatoa õpilased.

Lääne-Viru maakonna põhikoolide mälumängu 10. voorus saavutasid 9. b kl mälumängurid III koha ja 2007/2008 üldkõikuvõttes II koha. Võistkonda kuulusid Silvia Süda, Sandra Süda, Liisa Tulvik, Timo Korv.

EKSAMIPERIOOD ALGAS JUBA MÄRTSIS

Kunda ühisgümnaasiumi õpilaste hulgas on aasta-aastalt enam populaarsust võitnud klienditeeninduse eelkutsõpe. Käesoleval aastal õpetab eriala Evelyn Press, varasematel aastatel on seda teinud Kristi Aron ja Kaido Veski.

Õppeaasta jooksul toimuvatele õpetundidele lisandub suvine praktika erinevates toitlustusettevõtetes, aga ka laevadel. Aine edukaks läbimiseks sooritatakse kutseeksami, mis läheb arvesse gümnaasiumi lõpetamiseks vajaliku koolieksamina. Eksam koosneb praktilisest tegevusest ning

lõputöö kaitsmisest. Sellel aastal toimus eksam 4. märtsil.

Eksamit võtsid vastu NORAX-i töötajad Jaak Kaseväli, Andrei Streljannõi, Tiina Lein ning Kunda ÜG esindajatena aineõpetaja Evelyn Press ja õppealajuhataja Meelike Abroi. Eksami sooritas edukalt kokku 11 õpilast, kuue õpilase eksamitööd hinnati väga heaks.

Eksamikomisjoni esimehe Jaak Kaseväli arvates on õpilaste teadmised kultuursest klienditeenindamisest pidevalt kasvanud ning üha enam võib näha fantaasiarikkaid menüüsid ning maitsekalt kujundatud peolaudu.

Klienditeenindaja kutsetunnistuse pälvivad järgmised abiturientid: RAILIS KORJUHIN, KARINA KUNINGAS, MERILIN KÄRMAS, JULIA MARK, IRINA MIKEROVA, JANIKA MÖLS, AIVE UUENI, TEISI UUENI, GRISSE SÜDA, AVE VILDEK, KSENJA ZUJEVA.

Komisjonilt pälvis heakskiidu Grisse Süda, kelle peolaud hinnati maitsekamaiks ning parim peolaua esitleja oli Janika Möls. Järgmised eksamid toimusid 26. aprillil eesti keeles ja kirjanduses.

Meelike Abroi, õppealajuhataja

Kunda ühisgümnaasiumi abiturientid klienditeeninduseksamil (Foto tegi Eivor Süda)

3. klasside õpioskuste olümpiaad Kunda ühisgümnaasiumis

Oli sombune neljapäeva, 10. aprilli hommik ning kõik õppurid alustasid oma tavalist koolipäeva. 1.–4. klassi õppureile oli see koolipäev pisut erinev, sest keskpäevaks oodati kooli maakonna 25 koolist 3-ndates klassides õppivaid poisse-tüdrukuid võrdlema oma oskusi töös teatmeteostega.

Täpselt keskpäeval oli saalitäis rõõmsameelseid lapsi ja nende õpetajad – 76 õpilast ning 28 õpetajat – ootamas ürituse algust. Ürituse avas Kunda ühisgümnaasiumi algklassiõpetajate ainekomisjoni esimees õp E. Mätlik, sõna tervituseks sai Kunda linna haridus- ja kultuurinõunik M. Mägi põld.

Veerandtunnise tervitusega esinesid lauljad Stina Lullu, Reti Kokk ja Bert Pikka. 4. a klassi tantsutüdrukud esinesid meeleolukate tantsudega ning luuletuse “Tark Mart” lugesid Airi Ka-

Imus ja Valentina Kebrin 4. b klassist.

Veel mõned näpunäited ning juba asusidki õppurid viies klassiruumis otsima vastuseid 10-le küsimusele. Küsimustele õigete vastuste leidmiseks said õpilased kasutada järgmisi teaberaamatuid: TEA laste ja noorte entsüklopeediat, Õpilase entsüklopeediat, Võõrsõnastikku, sarjast Silmaring raamatut Imetajad, Eesti atlant koolidele. Küsimusi oli ka kirjanik A. Lindgreni juturaamatute “Pipi Pikksukk” ning “Vahtramäe Emil” põhjal.

Võisteldi 2-liikmelistes võistkondades, kokku oli 38-s võistkonnas 76 õpilast. Kahju, et kümme õpilast ei saanud haiduse tõttu osaleda. Tänavu oli võistlejaid järgmistest maakonna koolidest: Haljala, Jäeneda, Kadrina, Kunda, Laekvere, Lasila, Lehtse, Muuga, Rakke, 4 Rakvere kooli, Roela, Salla, Simuna, Sõmeru, Tamsalu, Tapa, Uhtna, Vasta, Veltsi, Vinni-Pajusti, Väike-Maarja, Võsu.

1,5 tunni jooksul leidsid kõik võistkonnad küsimustele vastused. Maksimaalselt oli võimalus koguda 63 punkti. 2007/2008 õppeaastal osutusid tublimateks järgmistele koolide õppurid: I koht Vinni-Pajusti gümnaasium - Kristiina Lõoke ja Teele Susi (juh õp M. Trofimov); II koht Haljala gümnaasium - Rait Altmäe ja Elerin Varek (juh õp Ö. Lembke); III koht - Rakvere gümnaasium - Siret Jorro ja Merit Tupits (juh I. Siniallik).

Maakonnas on saanud traditsiooniks, mille algatas Kadrina keskkool, et võitja kool saab kaasa ka rändauhinna “Emakeele ausamba” miniskulptuuri. Järgmisel õppeaastal korraldab 3. klasside õpioskuste olümpiaadi Vinni-Pajusti gümnaasium.

Kokkuvõtte kirjutas Kunda ühisgümnaasiumi algklassiõpetajate ainekomisjoni esimees õp E. Mätlik

Kolmanda klassi tüdrukud olümpiaadiküsimuste juures nuputamas (foto tegi Ebe Pilt)

20. mail toimus Kunda koolis päästepäev

Koolinoored päästepäeval (pildistas Jelena Botškova)

Päästepäeva alustasime kell 12.05, mil kõlas alarm, teatades, et majas on puhkenud tulekahju. Põles III korrusel asuv raamatukogu. Terve korrus oli suitsu täis. Aineõpetajad juhatasid klassid õue, õpilased rivistati üles ja kontrolliti kohalolekut, järgnes raporteerimine kooli direktorile.

Edasi liiguti klasside kaupa staadionile, et tutvuda päästeameti, politsei, piirivalve, esmaabiandjate igapäevatööga. Esimesenademonstreeris oma tööalaseid oskusi piirivalve. Mängiti läbi situatsioon, kus piirivalve pidas kinni sõiduauto, mille roolis oli kurjategija. Kahtlustatav vahistati, auto otsiti läbi. Narkokoer leidis autost paki narkootilise ainega. Suurt huvi pakkus kohaletoodud piirivalvekoera demonstratsiooninimine.

Järgmisena toimus politsei etteaste. Näidati mürulipolitseiniku varustust, mis kaalub u 20 kg. See koosneb kuulivestist, sääre-, reie-, keha-, õlavarre ja küünarvarrekaitsmetest. Kõige peale pannakse raskestisüttivast materjalist kombinesoon, jalga tulekindlad saapad ja pähe kiivrisukk. Viimaks veel visiiriga kiiver, kindad, vöörihm teleskoopnuiaga ja kilp. Üks gümnaasist sai omal nahal tunda, et sellises varustuses ei ole ta sugugi “pehme papist poiss”. Politsei tutvustas tehnikat ja laskerelvi. Kaasas oli Lõvi Leo, kes jagas teabelehti.

Päästepäeva II osa jätkus kogu koolipere neljaks grupiks jaotamisega. Rühmad liikusid ühe üksuse juurest teise juurde, palju oli vaatamist ja oma käega katsumist. Päästeamet tutvustas uuema aja tehnikat. Demonstreeriti

tekkinud tulekahju kustutamist võimsate veejugadega. Kaasa oli võetud tubli päästekoer Nublu, kes oskab kaitsta ja õpetada. Hea Nublu jagas osalejatele kommi, reklaam- ja teabelehti.

Esmaabi ABC jagas olulisi näpunäiteid, kuidas ennast ja kaaslast aidata, kui looduses olles on juhtunud õnnetus ja mobiiligi pole kaasas. Õpilased said teada, kuidas peatada verejooksu, teha kunstlikku hingamist ja lahastada luumurdu. Piirivalve tutvustas kiirkaatrit, mis on väga oluline liikumisvahend nii merel patrullimiseks kui ka piiripunkti tööks. Siingi sai katsuda relvi ja uudistada palju põnevat. Oli tore ja õpetlik päev kogu kooliperele, mis kutsus üritust kordama ka järgmisel õppeaastal.

Natalie Neigla, Kunda ÜG huvijuht

Beebikooli tegus mänguaasta

Juba mitmendat aastat järjest tegutseb lasteaia Kelluke beebikool, kuhu on oodatud laulma, mängima ja oma esimesi kunstiteoseid looma linna kõige väiksemad lapsed. Viimase kolme aasta jooksul on beebikoolis käinud üle neljakümne pisipõnni ja osa lapsi astub otse siitsamast lasteaia sõimerühma. Vaatamata juhendajate vahetumisele, on beebikooli tegevused ja eesmärgid jäänud samaks. Peamine või kõige olulisem on see, et laps tunneks ennast koos teiste omaelalistega vabalt ja rõõmsalt. Koostegutsemisel on suur osatähtsus. Lapsevanemad aga saavad omavahel juttu veeretada ning kogemusi vahetada. Tegevused mahuvad alati 45 minuti sisse ning selle aja jooksul lapsed laulavad ja mängivad pillidega, tantsivad koos emadega ning iga kuu valmivad ka erinevad kunstitööd. Õppeaasta 2007/2008 tõi beebikooli rekordiliselt 19 väikelast. Väga tore on paljude tublide emade kõrval kohata ka julgeid isasid, kes koos oma pisikesega on kohale tulnud ja võtnud osa beebikooli tegevustest. 23. mail toimub beebikooli nn lõpukontsert, kus lauldakse ja mängitakse selle hooaja viimased lood, et siis taas sügisel kokku saada - kes juba sõimerühma lapsena, kes taas beebikooli “õpilasena”. Suur tänu Teile, emad ja isad, ning taaskohtumiseni sügisel!

Sirje Koop (foto ja tekst), beebikooli juhendaja

15. aprillil 2008 toimus juba teist korda lasteaia Kellukese Play-box. Laste huvi oli suur ja osavõtjaid jätkus nii suuri kui väikeseid. Laule oli valitud väga erinevaid – diskost klassikani. Eriliseks lemmikuks osutus “Äike, päike”, mida esitati lausa 4 korda. Ürituse juhi ettepanekul lauldi peo lõpuks ühiselt veel korra sama laulu. Play-box toimus lahtiste uste nädala raames ja publiku hulgas oli ka lapsevanemaid. Kindlasti kujuneb see üheks traditsiooniliseks ürituseks meie lasteaia. Foto MK

26. märtsil 2008 toimus Kunda ühisgümnaasiumis võõrkeelte (vene, saksa, inglise keele) viktoriin 8.-12. klassidele. Viktoriini teemadeks olid ajalugu, kultuur, geograafia, inimesed, varia, majandus ja poliitika. Võitjad kuulutati välja kahes vanusegrupis. **Gümnaasium:** I koht – 10. klassi esimene võistkond (Ahti, Allar, Ilja, Liina); II koht – 12. klassi esimene võistkond (Catty, Jana, Ave, Karina); III koht – 12. klassi teine võistkond (Grisse, Madis, Mart, Teisi). Kokku osales 7 võistkonda. **8. – 9. klassid:** I koht – 9. b klassi esimene võistkond (Liisa, Aleksandr, Elina, Jaana); II koht – 8. a klassi esimene võistkond (Aimur, Maris, Kadri, Kaisa); III koht – 9. b klassi teine võistkond (Silvia, Sandra, Timo, Marlen/Andreas). Kokku osales 6 võistkonda.

3. märtsil toimus soome keele olümpiaad 11. ja 12. klassis. Esikolmik **11. klassis:** I koht Günther Vasiljuk; II koht Andres Sasko; III koht Karel Vergi. Esikolmik **12. klassis:** I koht Grisse Süda; II koht Catty Tirmaste; III koht Merilin Kärmas

Maakondlikul saksa keele olümpiaadil (8. kl arvestuses) saavutas II koha Erkki Mätlik 8. a kl (juhendaja õpetaja Leelo Palk).

Maakondlikul emakeeleolümpiaadil 6. kl arvestuses: I koht Kairiin Lillepuu 6. b kl; III koht Laura Randver 6. b kl; VI koht Brita Lallo 6. b kl. 5. klasside arvestuses: IV koht Liisi Uusküla 5. b kl (juhendaja õpetaja Tiina Vanatoa).

Kaunid kunstid noortemajas

Noortemaja on üks imelik koht - siin kehtivad reeglid ja ei kehti ka. Käiakse siin vabatahtlikult, noortele sobival päeval ja kellaajal. Sellepärast pole ka kunstiringil kindlat päeva ja kellaaega, ühel nädalal sobib üks aeg, teisel teine. Noortejuht Helen seab oma tegemisi noorte järgi. Samuti on noortemaja tegemised sisuliselt ettearvamatud. Tihti kujuneb noortemaja õhtust nn jutuõhtu noori huvitaval teemal (Helen seab end siis kuulaja rolli). Koos püütakse erinevatele küsimustele ja probleemidele vastuseid leida.

Inspiratsiooni ei ole võimalik ette planeerida, see on alati üllatav ja ootamatu. Kaunid kunstid vajavad vabadust (nii ajalist, ruumilist kui ka sisulist), väe- võimuga ei ole võimalik kedagi ei huvitavatesse ega ilusatesse ideedesse süvenema sundida. Vaimustusega tehakse asju ikka ja alati ainult vabatahtlikult. Vaba tahe peaks noori juhtima ka kaunite kunstide juurde noortemajas või siis hoopis kusagil mujal. Nii suhtutakse ühtmoodi vabalt ja loominguliselt nii jutuvestmiskunsti ja kuulamikunsti, maalimise ja voolimise ning kunstkäsitöösse ja muusikasse, aga ka kokakunstile ja kõigesse muusse. Igast noorest ei peagi kujunema, ei saagi kujuneda, tiptasemel professionaalset kunstnikku. Noortemajas kogetu – kõik see kokku – võiks kunagi hiljem rakenduda nn elamise kunsti teenistusse.

Kunstiring on pigem loovuse ergutamiseks, seal ei tehta sarnaseid asju koolitunniga. Helen soovib ergutada noori improviseerima, unistama ning julgustab katsetama uusi asju, et areneks enesekindlus ja teadmine, et kõik saavad hakkama ning kõik see, mis nad teevad, on hästi tehtud. Isegi siis, kui on tavapärane pintsli ja paberiga tegevus, püüab Helen leida ja omalt poolt juurde pakkuda kummalise lähenemisnurga. Mõnikord tehakse hoopis käsitööd. Kaunite kunstide alla kuulub ju igasugune ilulooming. Näiteks võivad noored nõu küsida, kuidas disainida tavalist T-särki, nii et olla teistest erinev, isikupärane ja kordumatu. Helen püüab siis õhutada mõtteviisi, et ise tehtud asjadel on eriline väärtus. Olgu selleks siis ise tehtud kaardid, kuusekaunistused, savist ehted, võtmehoidjad või muu. Eduelamuse lisab kindlasti ka näitustel ja konkurssidel osalemine.

Kunstiring alustas ametlikult tööd selle aasta algusest. Tegelikult on sarnased tegevused toimunud ka varem. Helen pakub välja idee ning huvilised tulevad lihtsalt kaasa. Sügiseks on juba praegu planeeritud põnevaid ja uusi ettevõtmisi. Aga sellest kõigest siis, kui aeg on käes :-)

Helen Jaganti mõtted pani kirja MK toimetaja

LUGEDA ON MÕNUS

Uued raamatud Kunda linna raamatukogus

“Eesti Vabadussõda 1918-1920. The Estonian War of Independence 1918-1920” Koostanud Tiit Noormets (Tammerraamat 2008, 198 lk). Eesti Vaba-riik loodi Vabadussõja lahinguväljadel. Nende aegade, sõdurite ja võitluste kohta on tänini säilinud tuhandeid päevapilte, suurima koguna Eesti Filmiarhiivis ligikaudu 3000 fotodokumenti. Eesti Rahvaväel polnud tegelikult kogu sõja jooksul ametlikult sõjapiltnikke. Kokku tegi sõjas hulgalisemalt pilte ligi paarkümmend meest ja enamasti ikka oma teenistusülesannete kõrvalt. Raamatusse on valitud 200 parimat fotod, nende seas ka seni avaldamata ja vähetuntud haruldusi.

Matthias Johann Eisen “Eestlaste sugu”. Koostanud Urmas Sutrop (Eesti Keele Sihtasutus 2008, 227 lk, 2. raamat sarjast Tõid antropoloogilise ja etnolingvistika vallast). M. J. Eiseni “Eestlaste sugu” (1909–1911, teine täiendatud trükk 1922) oli esimene suurem eestikeelne töö, mis käsitas eestlasi ja nende kohta teiste soome-ugri rahvaste peres. Raamat on kirjutatud suure kaasaelamisega. Samas kantud pessimismist paljude meie sugurahvaste ja nende keelte püsimajäämise pärast. 3. trükk.

Eno Raud “Eriline herilane” (Tiritamm 2008, 32 lk). Eno Raua luuleraamatus jätkab autor talle omast sõnamängulist ja lapse keeletaju virgutavat koomilist värsilaadi. “Eriline herilane” ilmub esmakordselt ja tähistab kirjaniku 80. sünniaastapäeva.

“Isamaa ilu hoieldes”. Koostanud Peep Ilmet (Varrak 2008, 472 lk). “Isamaa ilu hoieldes” on luulekeelne lugu meie rahva sünnist, tema eneseleidmisest ja kasvamisest. Eriti eksimata võib öelda, et kui 1864. aastal sündis Juhan Liiv, ei olnud eesti rahvust veel õieti olemaski. 19. sajandi teisel poolel aga toimus usumatult kiiresti palju meie rahva jaoks olulisi muutusi ja arenguid, nii et kui luuletaja 1913. aastal suri, oli eesti rahvus täiesti olemas. Eesti rahvuse ja riigi sünd, kasvamine ja areng, tema head ajad ja rasked päevad kajastuvadki käesolevas luulekogumikus, mille on kokku pannud eesti luuletaja Peep Ilmet. Kodumaa käekäigule on kaasa elanud kõik meie suured luuletajad ja see on läbi aegade inspireerinud neid looma oma parimaid teoseid. Nõnda võibki käesolevast teosest leida Eesti parimate luuletajate loomingut läbi aegade: esindatud on nii Lydia Koidula, Juhan Liiv, Gustav Suits, Marie Under, Henrik Visnapuu, Mats Traat, Paul-Eerik Rummo, Viivi Luik, Doris Kareva ja paljud teised. Kogumiku lõpetab luulevalimik meie kaunitest rahvusvärvidest.

Heljo Mänd “Karumemme jõulukalender” (TEA Kirjastus 2007, 79 lk). Karutüdrukud Mömmi-Mai ja Mömmi-Mari on rõõmsad lapsed, kes tahavad oma rõõmuga ka teisi rõõmustada. Sellepärast teevad nad Karumemmele jõulukalendri ja mõtlevad igaks jõulukuu päevaks ühe soovi, mis teeks Karumemme hommiku ilusaks. Peale selle kirjutavad nad veel jõululuuletuse, mille Karumemm võib pähe õppida. See raamat on rõõmuraamat.

Jaan Aitaja “Kriku ja Triku lähevad rändama” (näitemängud lastele, Atlex 2008, 119 lk). Seni on Jaan Aitaja sulest ilmunud kogumik lastenäidendeid “Tähe valgus” kümne näidendiga. Uus kogumik sisaldab veel seitse õpetlikku lugu mõtlemiseks ja järeletegemiseks. Lugude temaatika on märksa laiem eelmisest nii vanuserühmade kui ka raskusastme poolest. Sealhulgas on kirjutatud kaks näidendit just eriti poistele. Miks nii? Sellepärast, et need on täitsa poiste lood! Ei mingit plikade vahelesegamist! ...

Mihkel Smeljanski ja Jüri Vlassov “Kuldne Trio. Ausalt ja avameelselt” (Eesti Ekspressi Kirjastus 2008, 192 lk). Kuidas “usin” koolipoiss Mihkel keemiaeksamik valmistus? Kes kuulusid Peedikate Ühingusse? Mis juhtus Karglas? Kuidas valmisid laulud “Tiina Mokacholla”, “Kuśat ja hotśu”? Mis on Mungali Jätk? ... Mihkel Smeljanski ja Jüri Vlassov on kirja pannud oma muusikukarjääri eredamad hetked. Lugeja saab teada kuidas nad leidsid tee muusika ja teatri juurde, ülevaate ansambli Kuldne Trio erinevatest koosseisudest ning bändimeeste värvikatest seiklustest kodu- kui välismaal. Triolaste tegemistest pajatav raamat on humoristlik pilguheit pillimeeste igapäevaelu.

Heiki Vilep “Kurjajuurikas, Kitupunn ja Pugeja” (A-Disain 2008, 55 lk). Juttu on kolmest paharetist, kes võivad lapse sisse pugea – Kurjajuurikast, Kitupunnist ja Pugejast. Tegelikult on neid paharette hulganisti rohkem, aga üks te ajapikku õpite neid ise tundma ja õigete nimedega nimetama. Sellest, kuidas neist lahti saada, on raamatus samuti juttu. Kindlasti ei pruugi kõikidest paharettidest lahtsaamisega nii lihtsalt minna, kui siin. Abi otsimiseks soovitan ikka ja jälle pöörduda (edasi lk 9)

Ekskursioon Vargamäele

15. mail käisid 10. ja 11. klassi õpilased õppepeksurioonil Tammsaare-mail. Kõigepealt külastasime kirjaniku sünnikodu. Noored said põhjaliku ülevaate Hansenite pere eluolust, naabritest, kirjaniku edasisest elust ja loomingust. 11. klassi õpilased, kes on juba romaani „Tõde ja õigus“ lugenud, võisid kuulnud-nähtut võrrelda teosest loetuga. Vargamäelt matkasime üle Kodru raba Järva-Madise kiriku juurde. Kevadine raba oma kidurate mändide, laukasilmade, valendavate villpeade ja alles öidepuhkevate küüvitsatega pakub kordumatut vaatepilti. Tutvunud kiriku arhitektuuri ja kunstiväärtustega, saime kehakinnitust Albu Toiduaidas ja lõpuks külastasime Albu mõisakooli. Ilm soosis reisiseltskonda, esimesed vihmasagarad tulid alles siis, kui buss juba Kunda poole vuras. Pildistas Aimur Takk. Teksti kirjutas 10. ja 11. kl eesti keele ja kirjan-duse õpetaja Tiit Jalakas.

VÕRKPALL

B-klassi vanusegrupist. Eesti VF karikavõistlustel saime 4. koha, lootsime Eesti meistrivõistlustelt medalit ja alustasime turniiri väga ilusa mänguga Narva vastu, aga Saaremaa jaoks enam jõudu ei jätkunud, nii et tuli 1:3 kaotus vastu võtta. Neljanda koha üle oleme rõõmsad, oleme tulbid, aga päris rahul ikka ei saa veel olla. Renna valiti turniiri 4 parema mängija hulka.

Kuna oleme Eesti neljas klubi, oli meil õigus minna Kuldigasse Balti meistrivõistlustele, kus osalesid Eesti, Läti ja Leedu 4 tugevamat võistkonda. Võitlesime väga vapralt, kuid kahjuks tulemus ei kajasta seda: võitsime vaid viimase koha mängu Riia vastu 3:0. Meist ettepoole mängisid end Daugapils, Kaunas ja teised “suured” tegijad. Meie aga saime palju kogemusi, nägime oma eakaaslasi ning väga palju ilusat võrkpalli. Meie kooli au kaitstesid Renna, Serli, Lenne, Kairi, Maris, Jaanika, Liisu. Saime ilusa klaasist karika ja Renna parima mängijana suure klaasist karika.

A-klassi võistkond võitles raskel turniiril Eesti MV II finaalis (7.-12. koht) välja II koha, jäädes alla Tallinna Tähele 2:3. Sama võistkond, kellele oli abiks ka Sirli Laager, võitis Elioni B-grupi rahvaliiga. Olen tüdrukutega väga rahul, ilus ja raske turniir oli. Mängisid Renna, Railis, Aive, Lenne, Serli, Maris.

Maakonna koolide meistrivõistlustel tegid puhta töö meie minitüdrukud Veronika, Jaanika, Liisu, Kristin. Tubli III koha saavutasid Anita, Jane, Jane, Grete. Esikohaga tulid tagasi ka tüdrukud (vanuses kuni 9. klass) Maris, Silvia, Jaanika, Veronika, Ksenja, Kristin. II jäi meie kooli esindusvõistkond gümnaasiumide osas. Ilmselt ei suudetud pärast rohkeid

mänge end uuele turniirile häälestada ja treenerit see koht muidugi ei rahulda. Aga tublid olid meie teise võistkonna tüdrukud, saavutades III koha.

Tartu linnas Rünga turniiril võistles Renna, mängides endiste kundalastega segaturniiril. Koht oli küll 17., aga võistkondi üle 30. Tartus olid ka väikesed võrkpallurid, kes mängisid rahvusvahelisel Tartu vapi turniiril. Võistkondi osales nii C-klassis kui ka minis 10. Meie väikesed tüdrukud tulid mõlemal pool neljandaks.

5. klassi tüdrukud Mari-Liis, Antia, Jani, Grete, Johanna mängisid Kohilas Kalevi kooliliiga minivõrkpalli

finaalturniiril. Pärast raskeid ja tasavägiseid mänge alagrupis saime surnud ringiga esimese nelja hulka. Seal võitsime Pirita ja saavutasime aasta noorematega 3. koha ja saime karika ning medali (vt pilti lk 9).

Kundas toimusid EMV 2. liiga (9.-16. koha) mängud. Kunda võitis kindlalt ja ülekaalukalt kõiki vastaseid ja saavutas esimese koha (üldkokkuvõttes 9. koha) Põltsamaa ja Kohila ees. Mängisid Jaanika, Veronika, Kristin, Antia, Liisu, Jane, Aleksandra, Valeria.

Lõpule on jõudnud ka maakonna meistrivõistlused. Meie esindusnaiskond Nordic Tsement

(fotol) saavutas kindlalt maakonna meistritiitli.

Kunda naiskond alistas finaalis Lääne-Viru spordiveteranide koondise kahel korral 3:0. Kunda II võistkond jäi viiendaks. Kullanaiskonda kuulusid Sirli Laager, Serli Purk, Renna Koha, Lenne Lahtvee, Aive Uueni, Railis Korjuhhiin, Maris Talts ja Marju Zolotarjov. Need tüdrukud võitsid sel aastal kõik turniirid, mida nad mängisid: maakonna karikamängud ja meistrivõistlused, samuti Elioni rahvaliiga turniiri.

Küllike Koha, võrkpallitreener

PETANGIKEVAD

Maikarikas tõi petangisõbrad välja

Ootamatult jahrenenud maikuu ei heidutanud petangiharrastajaid – teispäeviti mängitakse 4-etapilist Maikarika turniiri. Kaugemad osavõitjad on tulnud Iisakust, Rakverest, Haljalast, Sõmerult ja Kohalast. Pärast kolme osavõistlust on liidriteks Ülo Vasar ja Vello Vasser. Ootame kõiki uudistajaid maikuu viimasel teispäeval jälle staadionile. Täpsem info on interneti kodulehel <http://www.hot.ee/kundapetank>.

17. mail osales Kunda petangivõistkond Tallinnas Kadrioru pargis peetud Firmaliiga võistlustel. Kokkuvõttes saadi 37 võistkonna seas igati normaalne 15. koht. Loosiga samasse alagruppi sattunud hilisemale võitjale jäádi küll selgelt alla – “Berku Eritööd OÜ” Hiiumaalt võitis 13:2, kuid kaks võitu alagrupis tagas II koha. Põhiturniiri 16 parema hulka pääsemiseks

tuli vahevoorus kindlasti võita Eesti naiste koondise liidri Merike Aava juhtimisel mänginud 2Notaribüroo Press, Aigro, Alekand” - 13:10! Algus oli väga tubli: 3 võitu neljast mängust.

Karikatabelis oli elu karm - esimene vastane “Ensto Elekter AS” (2005. a ja 2006. a firmaliiga võitja!) 7:13, järgmine mäng “Tonerek Ehitus OÜ” (2007. a võitja!) 7:13. Seega tuli edasi mängida kohti tabeli lõpus. Lisandus veel üks kaotus “Reval Inn Tallinn” 5:13 ja lõpuks võit “Ühinenud Ajakirjad” üle 13:8. Päeva teine pool seega nii edukas polnud – juurde 3 kaotust ja 1 võit ning kokkuvõttes 15. koht.

Täname Kunda Nordic Tsementi ja Kunda linnavalitsust toetuse eest!

Vello Vasser

KORVPALL

Lõppenud on noorte korvpalli-meistrivõistlused PA-vanuseklassile. sPORTKUNDA/SK Aaspere noor-mehed (fotol) mängisid nelja tugevama meeskonna vahelisel turniiril Tallinnas Audentese spordihallis. Esimesel päeval oli vastaseks selle vanuseklassi läbi aastate kindel valitseja TTÜ KK/Fenster, kellele sel hooajal kolm korda kaotanud olime (50:91, 59:85 ja 52:67). Vastaste ridades oli 10 omavanuste koondises osalenud mängijat, kellest 4 mängisid sellel aastal ka meeste meistriliigas. Meil oli olulistest mängijatest puudu Silver Ramul ja Martin Alavere. Esimene neist jalavigastusega, teine kinnisideega, et ega ta kohamängudes nagunii eriti väljakule ei pääse. Alustasime hästi. Esimene veerandaeg lõppes 18:10 ja poolaja edunumbrid olid 32:22. Suurimaks vaheks oli 30:16. Paraku sai just siis oma neljanda vea meeskonna liider Rain Veideman. Kolmanda veerandi keskel oli vastane vahe olematuks mänginud ning viimast

perioodi alustasime juba kaotusseisus 44:48. Otsustavad sündmused toimusid viis minutit enne mänguaja otsasaamist, kui kahel korral saime korvi all vabalt viskele. Kahjuks ei tabanud kumbki neist. Vastane tasus aga mõlemal korral kolmesega. 50:58 kaotusseisu suutsime mängida väiksemaks, ei rohkem. Kui viimasel minutil tulid vigadega pingile Rain Veideman ja Kristjan Hiire, oli 62:65 kaotuse järel ainsaks lohutuseks, et võitlesime lõpuni ning häbisie ei jäänud. Olulisemaks kaotuse põhjuseks oli 40:51 allajäämine lauavõitluses.

Teisel päeval toimus mäng kolmandale kohale. Vastaseks BC Kalev/Maxit, kellega põhihooajal mängisime hästi (71:70, 61:58, 74:59). Ka see koosseis on koondise baasklubi, kuhu koondatud aasta nooremad (1991. a) mängumehed. Nädal varem tulid nad EYBL-i finaalturniiril Tartus Rain Veidemani kaasabil kolmandaks, alistades nii Marciulionise Korvpalliakadeemia kui ka Himki meeskonna. Selles mängus olid me read veelgi hõrenenud, sest Martin Kink pidi lahkuma tantsuülevaatusel.

PC1-klassi noored korvpallurid lõpetasid Eesti noorte MV mängud.

Päästeteenistuse võrkpall 2008

Selle aasta Päästeteenistuse võrkpalliturniir toimus Võsul. Osales 7 võistkonda. Viis Lääne-Virumaa päästekomandot, Järelevalve ja Ida-Eesti päästekomandot. Kõik võistkonnad mängisid omavahel läbi. Esimeseks tuli Järelevalve meeskond. Kunda komando tuli viie võidu ja ühe kaotusega teiseks. Kunda põhiriivaal on olnud alati Rakvere keskkomando, kes jäi seekord kolmandaks.

Kunda võistkonnas mängisid Mait Penjam (kapten), Tauno Küngas, Rainer Talpas, Luigi Oolma, Viktor Engalbrecht, Janno Selter ja Helder Lahne. Alates 2004. aastast, kui PT võrkpalliturniir alguse sai, on Kunda komando saavutanud ühe I koha ja neli II kohta. Pildil meeskond karikaga.

Helder Lahne

Taas kestsime kuni vahetusteni. Vastane surus kogu mängu sagedaste vahetustega. Mängu lõpuks oli kogunenud meile kolm korda rohkem pallikaotusi (21 seitsme vastu) ja medali said kaela nooremad konkurendid.

Kuidas edasi? See võistkond on koos mänginud seitse aastat. Kuigi ühiselt ei harjutata, on üksteisemõistmine olnud hea, vahel paremgi kui päevast päeva koos treenijatel. Suur on olnud ka EYBL-i mängude mõju. Viimasel gümnaasiumiaastal korvpalliliidu poolt noortevõistlusi enam ei pakuta, seega jääb üle mängida koolide võistlustel ning loota, et aasta pärast kõrgkoolis mõni neist veel pallimänguga jätkata tahab.

PC1-klassi noored korvpallurid lõpetasid Eesti noorte MV mängud.

sPORTKUNDA/SK Aaspere poisid võitsid Saku/Tabasalut 65:45 ja kaotasid Rakvere SK/Tarvasele 63:92. Seega Rakvere SK/Tarvasele viies ja sPORTKUNDA/SK Aasperele kuues koht. PC2-klassi Eesti noorte MV korvpalli testturniiril jäi sPORTKUNDA/SK Aasperele 15. koht. Hooaeg kulges raskelt, palju oli erinevaid vigastusi, enamus neist pallimänguvälised. Peamine eesmärk - jääda kaheksa hulka, täideti. Medalitele jõudmiseks oleks olnud rohkem õnne vaja ...

Jaak Jalakas
Korvpallitreener

JÕUTÕSTMINE

RSKsPORTKUNDA ja Kunda spordikompleks korraldasid lahtised võistlused lamades surumises. Võistlused toimusid kolmes grupis: naistele, meeste vanuses kuni 45 a ning 45 ja vanemad, samuti peeti absoluutarvestust. Esimene etapp toimus 2. märtsil, kus osales 17 võistlejat, nende hulgas 2 noort tüdrukut. Kahju on sellest, et ei tulnud võistlejaid väljastpoolt Kundat, sest omavahel oli meil juba teada, kes ja kui palju suudab ning mis koha saab.

Teisel etapil 20. aprillil oli gruppide esikolmik sama mis esimeselgi. Esimese ja teise koha vahe oli küll väiksemaks muutunud, kuid ikkagi jäi võitjale turvaline edumaa. Viimasel etapil (11. mail), sai selgeks absoluutne esikolmik. Naistest võitis **Teisi Uueni**. Üllatusena tegi Teisi oma viimasel võistlusetapil sellise tulemuse, mis tõstis ta meestega ühises absoluutarvestuses seitsmendale kohale. Meeste arvestuses vanuses 45 a ja vanemad võitis kindlalt **Valeri Bogdanov** ja teiseks tuli **Villu Naaber**. Kuni 45-aastaste meeste arvestuse ja absoluutarvestuse esikolmik olid samad: I koht **Andrei Koplik**, II koht **Kaido Vahesalu** ja III koht **Toomas Kilm**. Loodame võistluse teha traditsiooniks ja korraldada järgmisel aastal uuesti kolm etappi. Tänu võistlejatele ja spordikompleksi juhatajale Maksim Butšenkovi.

Kaido Vahesalu, jõutõstmistreener

(algus lk 8) vanemate või vanavanemate poole. Nead on elu jooksul kõigi nende paharettidega kokku puutunud ja oskavad kindlasti head nõu anda.

Ellen Niit “**Noorte lehtede päev**” (TEA Kirjastus 2008, 54 lk). Ellen Niit on koostanud luulevalimiku oma pikematest luuletustest ja värsslugudest.

Jaak Kaplinski “**Teiselpool järve**” (Tänapäev 2008, 101 lk). Jaan Kaplinski uued, seniavaldamata haikud.

Heljo Mänd “**Elu roheline hääl**” (Eesti Ekspressi Kirjastus 2007, 376 lk). Heljo Mänd jutustab pisut müstilisel moel enda, oma vanemate, vanavanemate ja oma suguvõsa lugu. Inimeste lood põimuvad, katkevad, rulluvad lahti, jooksevad paralleelselt ja ühinevad taas, moodustades jutukanga, mille lugemisest sa ei suuda loobuda. Loo kangas ulatub 19. sajandist kuni 20. sajandi keskpaigani, tema heietes on nii tumedaid niite poliitilistel põhjustel tagakiusamisest ja sõjast kui ka helgeid niite suurest armastusest ja õnnest. Südanit puudutava loo peaks leidma siit igauks.

Mart Juur “**Huumori kool**” (Tammeraamat 2008, 287 lk). Parimad palad Mart Juurelt.

Kai-Mai Olbri “**Inspireeriv Itaalia**” (2008, 141 lk). Raamat räägib kahe erinevasse põlvkonda kuuluva kunstniku loomingulisest reisist Itaaliasse. Suh-ted reisikaaslasega, Itaalia rikkalik kultuurikihit, kaunis loodus ja sõbralikud inimesed andsid ühele neist sellise impuls, et koju jõudes haaras käsi pintsl, asemel sule järele ...

Voldemar Miller “**Kodu kõige kallim. Lugusid lastele**” (Koostanud Jaak Urmet, Tänapäev 2008, 144 lk) Kuigi lastekirjanik Voldemar Millerit pole enam, väärivad meeldetuletamist ja ka esmaavaldamist tema huvitavad lastejutud. Miller ise on õelnud: “Lastele hakkasin kirjutama alles 1960. aastail. Nüüd tulevad mulle jutud ikka vahel vägisi kallale ja kiusavad, kuni nad üles kirjut. Nii on mul veel valmis palju jutte, mis ei ole ilmunud. Neist saaks kokku mitu raamatut.” Nüüd on üks raamat valmis ...

Lena Lilleste “**Murdvargus koolis. Tommy ja Kribu krimka**” (rootsi keelest tõlkinud Allar Sooneste, Ilo 2008, 112 lk). Eesti juurtega Rootsi kirjaniku Lena Lilleste esimene kriminull Tommy ja Kribu sarjast.

Anti Saar “**Nemad kaks**” (Eesti Keele Sihtasutus 2008, 142 lk). Killuke raamatust: “Sa meeldid mulle, Mirei. Mind ära süüdist. Ma olen tahtejõuetu, ära nõua minult midagi. Ära nõua, et ma sind armastaksin, ma ei saa. Kurat, sa näed, ma ei saa! Miks sa seda teed? Miks sa mulle nii väga meeldid? Tead sa ise, miks? Või meeldid sa kõigile? Valimatu? Oledki selline meeldiv inimene ... ? Vaevalt küll, sa ei jaksaks. Seda ei jaks keegi. Mul on hea, kui sa mulle meeldid. See on hea, see on ilus. Tead, mis on kõige ilusam? See, kui kergelt sul meeldimine käib, ee, et teed seda pingutamata. Teed ju, ma näen.”

Helga Nõu “**Peaegu geenius ehk Schrödingeri kassi otsimas**” (Atlex 2008, 240 lk). “Kui Aapo isaga koolimajja jõudis, olid tunnid juba alanud ...” Nende sõnadega algab Helga Nõu romaan. Sündmustik ei toimu küll Lutsu ajal, vaid 100 aastat hiljem ja hoopis teisel maal, aga autor kirjeldab huumoriga nüüdisaega, kus ei puudu tegelased nagu Josef Totz, Raija Tellemar, Georg Aadniel Strahle ja Jaan Veider. Eesti soost peategelasele Aapole on pinnuks silmas tema perekonnanimi Einsten, mis erineb maailmakuulsast geeniusest Einsteinist ainult ühe puuduva “i” läbi. Nii on romaani kangeline ainult “peaegu geenius”. Poiss kasvab meheks ja tutvub eluga, millel ei puudu ka oma sügavam dimensioon. Sellele viitab raamatu alapealkiri “Schrödingeri kassi otsimas”. Autori sõnul ei ole teos mõeldud eraldi ei noortele ega täiskasvanutele, vaid inimestele, jättes märkimata nende suuruse ja vanuse. Aga teadagi on tihti just väiksematel inimestel kõige suuremad ideed.

Leelo Tungal “**Seltsimees laps ja suured inimesed**” (Tänapäev 2008, 215 lk). Jutustus õnnelikust lapsepõlvest. Mõni laps on sündimisest peale hea ja eeskujulik. Heal ja eeskujulikul lapsel ei vaju kunagi põlvikud lonti, ei tule tutipael lahti, ei teki jutid varvaste vahele ega lähe sandaalid valepidi jalga. Eeskujulik laps ei karda pimedust, äikest, kanakulli, kolhoosi pulli ega mundrimehi. Eeskujulik laps ei hakka naerma, kui tal on suu suppi täis, ei songi pudrutaldrikus ega jätta potile minemist viimase minuti peale. Üldse ei juhtu temaga kunagi midagi sellist, mis teeks häbi või tekitaks kurba meelt. Eeskujulik laps oleks hea olla. Leelo Tungla isiklike mälestustega läbipõimunud raamat on mõeldud nii täiskasvanutele kui ka lastele. Kõige parem oleks, kui täiskasvanud lastele seda raamatut ette loeks ning selle üle arutlemiseks aega leiaks.

Kokkuvõtted Raamatukoist:

<http://raamatukoi.ee>

5. klassi tüdrukud Mari-Liis, Antia, Jani, Grete, Johanna mängisid Kohilas Kalevi kooliliiga minivõrkpalli finaalturniiril, saavutades 3. koha koos karika ning medalitega

(Algus lk 4) Tänapäeval on karulauk Eestis looduskaitse all.

Esimene maailmasõda ja hilisem majanduskriis andsid Kunda sadamale raske hoobi – vähenes kaubakäive, katkes tsemendivedu välismaale ja Soome tollipoliitika tegi lõpu kartuli-kaubandusele. Kunda kaubasadama tegevus lõppes 1940. aastal. Rohkem kui viiskümmend aastat hiljem on sadam AS-i Kunda Nordic Tsement koosseisus taas uuesti rajatud ning areneb iga aastaga üha arvestatavamaks mereväravaks Eestis. 2007. aastast alates on peetud läbirääkimisi ka Kunda-Kotka võimaliku laevaliini loomise üle.

Kadunud paradüisist. Lontovas asub ka üks väike valge maja, mis oli möödunud sajandi alguses koduks Õpikute kuulsa suguvõsa lastele. Kundas elanud perest sirgus kaks maailmameiniga eesti teadlast – astronoom Ernst Julius Õpik (1893–1985) ja geoloog Armin Aleksander Õpik (1898–1983). Ernst Õpik nimetati 1938. aastal Eesti teaduste akadeemia esimese liikmeskonna hulka. Lisaks kuulus ta Washingtoni teaduste akadeemiasse, Iiri kuninglikku akadeemiasse, New Yorgi teaduste akadeemiasse, Londoni kuninglikku astronoomiaühingusse ning teistesse erialastesse ühingutesse. Samuti oli ta Bostonis asuva Ameerika kunstide ja teaduste akadeemia auhulge. Teadusetegemise kõrval tegeles Ernst Õpik ka heliloominguga. Samuti sai akadeemiku vennapojast Ilmar Õpikust 20. sajandil Eesti teaduste akadeemia liige.

Lisaks sirgus Lontovast ka üks Eesti Vabariigi teenekaimaid pangandustegelasi Paul Õpik (1888–1967) ja kutseline diplomaat Oskar Eugen Õpik (1895–1947). Anna Õpik (1886–1955) pühendus pärast Töchterschule lõpetamist ja Venemaal koduõpetajana teenimist Homerose “Odüsseia” vanakreeka keelest eesti keelde tõlkimisele.

Kõige eredamad ja kaunimad mälestused seostuvad Õpikute pere lastel Kundaga. Maja, kus nad Lontovas elasid, on praegugi alles ja kirjelduste järgi otsustades väliselt peaaegu samasugune kui saja aasta eest. Oma teekonna algusaega Kundas pidasid hiljem laia maailma rännanud Õpikud alati mees kui ilusat mälestust kadunud paradüisist.

“Sel määral kui Kukerpalli mäge pidi kõrgemale jõuti, laienes silmapiir. Toolse oli näha, meri, Ühtju ja Tütar-saare kontuurid, isegi Kõrgessaare omad. Üsna ülal Kukerpallil algas liivane maa. Kord tuhandete aastate eest oli mererand Kukerpalli all. Suurel kiinal – ta all oli alati jahe allikas – oli pink igivana paju all, mil lehtigi enam ei kasvanud. Sealt oli näha, kuidas orus jookseb jõgi, sadama tee, sadamasild, laevad. Vastas oli Soome, vasakul pääses mere kaudu Inglismaale ja igale poole laia maailma. Paremat kätt, kaugel Letipea taga oli Venemaa ... Kukerpallite viis igale poole laia avarasse maailma ...” (Oskar Õpik “Teekond, mis algas Kundas” lk 27–28). Oskar Õpik on oma mõtisklustes meenutanud 20. sajandi algust, kui aga tänasel päeval Kukerpalli mäe otsa ronida ning merele vaadata, siis avaneb sealt samasugune suurepärane vaade merele ja maailmale kui saja või tuhande aasta eest.

19. sajandi teisel poolel, intensiivse urbaniseerumise ajastul, mis tõi kaasa tehaste ja vabrikute püstitamise ning vastava infrastruktuuri rajamise, sai alguse ka Kunda linna areng. Enne linna teket laius Kunda kohal suur kasemets, mida nimetati Kolga metsaks. Ültalt paerannikult oli ilus vaade rannamadalikule ja merele. Läbi metsa viis tee sadamasse, kuhu varasematil aegadel hobuvankritega mindi. Tsemenditootmise ajalugu ulatub 1870. aastasse, mil Kunda mõisa omanik John Girard de Soucanton ja keemik Viktor Lieven hakkasid tsementi tootma. Toorainena kasutati muistse Kunda järve põhja ladestunud lubjamerglit ja sinisavi.

Võimaluste suurenemisega arendati tasapisi edasi ka tehase ümber olev infrastruktuur. Veel enne sajandivahe-

tust valmis sadamaga ühenduses olev kitsarööpeline raudtee, ehitati teinegi tehas ning 1912. aastal alustas tööd juba kolmas tehas. Esimesest tehastest alles olevad varemed ning taastatud pudelahi esindavad Kundas urbanismi nn romantilist külge. Tsemendivabrik tegi Kunda üle ilma tuntuks, kuid sellega pandi alus ka Kunda kui paksu tolmu sisse matunud tööstuslinna tekkimisele.

Müüt tolmupealinnast. “Linna-legendid” tsemendihalluse eksootikast elavad siiani, kuigi tänasel päeval

on muru ka Kundas roheline ning kivistunud ilme asemel on õuntel punased põsed ja mahlane väljumus. Turistid, kes Kundas reisides šokiturismiks valmistuvad, gaasimaskid pähe seavad ning vanad ja värvituks kulunud riided selga tõmbavad, et oma korse ja rõivaid kaitsta, võivad rängalt pettuda. Tolm ei ole küll linnapildist täiesti kadunud, kuid surilina Kunda katnud tolmuvaibast – nagu Ultima Thule laulus kõlab – on tänaseks päevaks ajalugu saanud. Vanade puude koor kannab küll siiani halli kihina mälestust tuhandetest tonnidest õhku paisatud tolmust, kuid nüüd tärkavad ka nendel väärrikatel puudel igal kevadel värsked ja rohelised lehed, säilides säärastena sügiseni, mis neile hoopis kirevama tooni annab.

Taasiseseisvunud Eesti Vabariigis on asi üha paremaks muutunud. 1996. aastal paigaldati tehase korstnatele tolmufiltrid ja linn muutub aina rohelisemaks. Endisest tööstusasulast on kujunemas üha haljamsaks muutuv omapärase reljeefiga väike ja roheline sadama- ning tööstuslinn. Tänu tsemenditootjate jõupingutustele keskkonnahoiu alal on ajalooks saamas anekdoot sellest, kuidas Kundas varem maju krohviti: piisas sellest, kui visata suveajal vett vastu seina.

Kunda kultuurist. Tsemendi tootmiseks merglit kaevates leiti turbakihi alt jälgi väga vanadest aegadest. Kunagi ammu-ammu, umbes 8000–6000 aastat eKr laius Kunda praeguse tsemenditehase asukohast lõuna ja ida pool ulatuslik järv, mis maatõusu tagajärjel oli jäänud klindiserva taha analoogiliselt Tallinna külje all asuva Ülemiste järvega. Selle järve kaldad pakkusid

kiviaegsetele kalastajatele ja küttidele sobivaid asumiskohti. Üks selline elamiseks sobilik paik oli keset järve väikesel saarel – Lammasmäel. See on tänapäeval hästi tuntud mesoliitiline leiukoht, mis on andnud nime tervele arheoloogilisele kultuurile – Kunda kultuurile. Esimesed muinasleiud saadi 1870-ndail aastail Kunda tsemendivabrikule merglit (savikat lubjakivi) kaevandades. Need asusid turbakihi all mõnekümne meetri laiuses kaldalähedases vööndis. Möödunud sajandi alguseks, kui mer-

gli kaevandamine lakkas, oli leitud 191 kiviaegset eset.

John von Girard de Soucantonil vaim elab Kundas edasi. Kunda linnas tänasel päeval ringivantsija leiab erinevais paigus mitu kummalist kuju. 2006. aasta suvel toimusid Kundas tsemendipäevad, mil Simson von Seakylly (maavalitseja ja kujuri, kodanikunimega Aivar Simsoni) eestvedamisel loodi ja seati Kundas paika seitse tsemenditehase asutaja ning mõisaomaniku John von Girard de Soucantoni kuju. Poolteise nädalaga modelleerisid seitse kujurit seitse tsemendist Soucantoni (kohalike kombel öeldes Suka Antoni) kuju. Skulptuurid leidsid endale koha peaaesjalikult tsemenditehase ajalooa seotud paikades: tsemenditehase kontori ees, esimese tehase varemete juures, tsemendimuuseumi ehk kunagise tehase kontori ees, omaaegse direktorimaja (tänapäeval klubihoone) ees ja Kunda sadamas. Kahe nädala Soucanton paigaldati bussijaama ja Soucantoni troon koolimaja juurde.

Kujude avamisel parafraseeris Virumaa muuseumide Toolse piirkonna direktor Uno Trumm Voltaire'i, öeldes: “Kui poleks Soucantoni, siis tuleks ta välja mõelda.” Soucantoni tähtsus on tema sõnul raske üle hinnata – kui poleks Soucantoni, siis poleks ka Kunda.

Linn osaleb aastast 2002 Eesti tervislike linnade ning aastast 2004 UNICEFi lapse- ja noortesõbralike linnade liikumises. Kunda linna pindala: 9,85 km². Elanike arv: 3790 (andmed seisuga 01.03.2008)

Ebe Pilt, Kunda linnalehe toimetaja

SÕBRALAAT 2008

Sõbrakaubandus soomlaste ja virulaste vahel on toimunud üle seitsmesaja aasta. Keskaegsed dokumendid annavad tunnistust, kuidas kaubavahetuse tekimisel kujunesid kontaktid üksikisikute ja perekondade vahel, mille süvenemisel kasvas sõprus ja vastastikune usaldus. Esimesed dokumentaalselt tõestatud andmed pärinevad 1300. aastatest, mil Viiburi lähikonna talupoegi teatakse olevat käinud nii Tallinnas kui ka Virumaa väikestes sadamates. Dokumendid kinnitavad soome talupoegade purjetamist Mahusse ja Toolsesse 1431 ja 1437. Need on kroonikute poolt kirja pandud andmed, kuid kaubavahetus ise

algas kindlasti palju varem.

Isade ja vanaisade jutud sõbrakaubandusest nende noorusaegadel on mitmele põlvkonnale rannakülades muinasjutulisena kõlanud. 21. sajandi alguses aga said need muinasjutud uuesti reaalsuseks. Vana traditsioon sai uue elu uue aja moel ja kombel. Taaselustatud sõbralaadal Kunda ja Mahu rannas kohtuvad kunagiste sõprade lapsed ja lapselapsed, kelle esivanemad kohtusid sõpradena samades randades saja aasta eest.

Sõbralaat toimub 12.-13. juulil 2008. Kõik on laadale väga oodatud!

JUUNIKUU KULTUURIKALENDER

Kunda linna klubi II korruse saalis avatud fotokonkursi Eesti Looduse aastafoto 2008 parimate tööde näitus

1. juunil algusega kell 9.00 Kevadpäevaliste väljasõit Tallinna Loomaaeda
1. juunil algusega kell 14.00 Lammasmäel SUURTE PEREDE PÄEV
6. juunil algusega kell 19.00 Sõmeru näiteringi etendus SIPELGAPESA
16. juuni algusega kell 9.00 algab Õpilasmaleva I vahetus (ööbimisega)
23. juunil algusega kell 20.00 rannas JAANITULI
29. juunil algusega kell 12.00 algab saksofoni VII suvekool

XVIII Kunda linna jook

Kunda linna staadionil (Kasemäe 19) pühapäeval, 01. juunil 2008.

Registreerimine 2 km ja 8 km jooksuks 10.45–11.30. Stardimaks täiskasvanutele 40 krooni ja õpilastele 10 krooni.

STARDIAJAD

- 11.20 kuni 6-aastased 200 meetrit (staadionil)
- 11.25 kuni 8-aastased 400 meetrit (staadionil)
- 11.30 kuni 10-aastased 600 meetrit (staadionil)
- 11.40 kõik soovijad 2 km (staadionil)
- 12.00 kõik soovijad 8 km

PEASPONSOR KUNDA NORDIC TSEMENT

SPONSORID A.K.BUSS, LAJOS, KUNDA SADAM, LEKTUS, FIE HELIN GITŠKA - SAARE LILLED, JÄRVA TARBIJATE ÜHISTU, HANSAPANK, KUNDA LINNAVALITSUS, ABB KUNDA KORRASHOIUKESKUS, LÄÄNE-VIRU MAAVALITSUS, LILIINA, NOR EST WOOD, ILUTUBA, HALOTHER, FIE TIU LILBOK.

OTSIME FOTOGRAAF-KLIENDITEENINDAJAT

Kui sa oled hea suhtleja ning vanuses 18-28, armastad reisida ning tahad teada rohkem fotograafiast, kui sa ei põe merehaigust, ei karda tehnikat ning uusi asju õppida, oled nõus töötama graafikuga 2 nädalat töö ja 2 vaba (vähikseim neto palk 7000 krooni) SIIS VÕTA MEIEGA ÜHENDUST! Kontakt: Seawave Foto OÜ, Uku Russ, tel: +372 56 692 2026, e-post: Uku19@hotmail.ee, Veigo Vesman, tel: +372 53 900 363, e-post: veigo@seawave.ee

PÄIKESENÄDAL 2008. Ajavahemikul 26.05.-02.06.2008 toimub Kunda linnas teistkordselt lastele ja noortele pühendatud nädal, mille raames viiakse läbi hulk erinevaid üritusi. Päikesenädal korraldatakse Kunda linna klubi eestvedamisel. Alates 2004. aastast kannab Kunda linn laste- ja noortesõbraliku linna tiitlit. Nimetus anti linnale ÜRO Lastefondi UNICEF Eesti Rahvuskomitee poolt Euroopa linnade liikumises osalemise eest. UNICEF-i algatatud Laste- ja noortesõbralikud linnade liikumisega (Child Friendly Cities) on viimase 4 aasta jooksul ühinenud üle kahekümne Euroopa riigi. Liikumise eesmärk on tõsta esile ja tunnustada neid linnu, kus hooolitakse oma väikestest elanikest ja nende tulevikust.

PÄIKESENÄDALA KAVA
Esmaspäev, 26. mai 2008
11.00 SAALIHOKIVÕISTLUS
17.30 Kevadpäevaliste TUTVUMIS-PÄEV
Teisipäev, 27. mai 2008
17.30 Kevadpäevaliste SPORDIPÄEV
15.00 Muusikakoolis SISSEASTUMIS-KATSED
Kolmapäev, 28. mai 2008
9.30 Lasteaias lasteteater Karoliine etendus “Argpüksid” (autor I. Lember)
15.00 Kevadpäevaliste MATKAPÄEV
18.00 Muusikakoolis SISSEASTUMIS-KATSED
Neljapäev, 29. mai 2008
KÜG aulas lasteteater Karoliine etendused “Argpüksid” ja “Variatsioonid Väikestest Printsist”
17.00 Noortemajas KUNSTIÕHTU “Minu kõige parem sõber”
Reede, 30. mai 2008
KÜG aktused
13.00 Klubis tublide õpilaste pidulik vastuvõtt

17.00 KÜG aulas muusikakooli lõpuaktus
17.30 Lasteaias lõpupidu
Laupäev, 31. mai 2008
Kunda linna 70. sünnipäev:
15.00 RONGKÄIK
15.30 KEVADPÄEVADE LÕPETAMINE
16.00–22.00 KONTSERT ja PEOÕHTU
Pühapäev, 01. juuni 2008
9.00 Kevadpäevaliste väljasõit Tallinna loomaaeda
11.20 Staadionil XVIII Kunda linna jooks
14.00 Lammasmäe Puhkekeskuses SUURTE PEREDE PÄEV
Esmaspäev, 02. juuni 2008
Lasteaia hoovis LASTE PÄEV
13.00 Raamatukogus “Esimese raamatu” pidulik üleandmine Kunda linna beebidele

Kunda Tsemendimuseumis avatud kuni 31. maini Kunda linnale kingitud meenete NÄITUS. Klubi II korruse saalis avatud fotovõistluse “Eesti looduse aastafoto 2008” parimate tööde näitus.

KERGEJÕUSTIK

Fotol Heldur Lahne Põltsamaa heitestaadionil

XXVII Püssi seeriajooksu I etapil (25.04.2008) sai Vladimir Ait omas vanuseklassis 3 km jooksus ajaga 12.47 II koha . 17. mail toimusid Põltsamaal K. Terasse mälestusvõistlused kergejõustikus. Heldur Lahne saavutas oma vanuseklassis kettaheites tulemusega 37.36 m esimese koha ja kuulitõukes tulemusega 10.51 m III koha.

Kauplus

MEISTRIMEES

avatud E-R kell 9-18, L kell 9-15

- Tööriistad
- Aiatarbed (niidukid, trimmerid)
- Kinnitid (kruvid, poldid, mutrid)
- Viimistlusvahendid
- Ehituskaup
- Tööpingid
- Projektimüük (ehitusmaterjal)

ASUME KASEMÄE 13 KUNDAS

Telefon: +32 401 14, e-post: info@vota.ee

KUNDA ÜG AULAS
AKTUSED 30. MAIL
kell 9.00 1.– 4. klass
kell 10.00 5.– 8. klass
kell 11.00 10.–11. kl

DOONORITE
PÄEV
10.06.2008 kell 10.00–14.00
KUNDA SPORDIKOMPLEK-
SIS
(Kasemäe 19)
Täpsem info Kunda linna
kodulehel: www.kunda.ee
või telefonil: +33 95 117

Ajutised ümberkorraldused
liikluses. Ajavahemikul 5. maist kuni 20. augustini 2008 on tee-ehitustööde tõttu liikluseks suletud Kunda ühisgümnaasiumi ees asuv plats, ümbersõit toimub Võidu, Koidu, Aia ja Pargi tänava kaudu. Ajutise bussipeatuse asu-koht on Pargi tn 2 ees. Ümbersõit tähistatakse liiklusmärkidega. **Linnaelanikelt palutakse mõistvat suhtumist.**

Nahatööde ja –toodete ateljee. Vaipade kudemine ja tellimine. Koidu tn 11, telefon: +56 602 382. AVATUD: E-R: kell 10.00-15.00; L, P suletud

Muld mälestust matta ei suuda ... 10. surma-aastapäeval mälestavad

URMAS HEINOT
sünd. 06.04.1970
surn. 02.06.1998

ema ja õde perega

Meie südamlük kaastunne Sulle, Madis

ISA

surma puhul.
Jõe 13 naabrid

Tunneme kaasa Karolinale vanaisa

ELMAR LIPSONI

surma puhul. 5. a klass ja klassijuhataja

Südamlük kaastunne Maimole, Ainale ja Mendile venna ja onu

JUHAN NIINE

surma puhul.

Tammiku põik 2 elanikud

Toolse jaanalinnufarmis müügil jaanalinnuõlist kosmeetikatooted, jaanalinnunahast käe- ja rahakotid, jaanalinnulihatooted. Kui soovid oma lähedasi millegi erilisega üllatada, siis astu läbi! Tutvu: www.hot.ee/metsaantsu, tel: +51 379 11, +32 21 393.

SPORDIKOMPLEKS TEATAB
Saalihoki on Kundas populaarsemaks muutumas. Mehed teevad trenni 2 korda nädalas, järgmisel aastal on Kunda saalihokimeeskonnal plaanis osaleda maa-konna liigamängudel. Saalihoki võistluste ja treeningute jaoks on kõik vajalik inventar spordikompleksis olemas. Kõiki huvilisi (nii neid, kes soovivad lihtsalt trenni teha, kui ka neid, kes on valmis võistlustele osalema) oodatakse saalihokitreeningutel spordikompleksis teisipäeviti ja neljapäeviti kell 19.00-20.30.
Spordikompleksi külastajad unustavad tihti oma asju riietusruumidesse või mujale kompleksis. Spordikompleks kuulutab välja **UNUSTATUD ASJADE PÄEVA, mis toimub pühapäeval, 8. juunil 2008.** Sel päeval pannakse välja kõik unustatud-kaotatud asjad, et need oma omaniku taas üles leiaksid. Pärast seda toimub unustatud asjade jagamine - kõik võivad võtta, mida tahavad.
5.–6. juulil 2008 toimuvad Türi Eesti väikelinnade 39. suvemängud. Kutsume kõiki mängudel osalema! Osavõtt on tasuta. Täpsem info: spordikompleks@kunda.ee

KÜ Kunda Tammiku põik 2 pakub tööd majahoidjale. Täpsem informatsioon telefonil: +52 738 86.

Kundas, Koidu tn 69 majas müüa otse omanikult 2-toaline möbleeritud korter (IV k). Hind 250 000 krooni
OTSE OMANIKULT! GSM: +56207065.

Ostan veoautode ja busside mootoreid (scania, volvo, mb, man, sisu,daf). Vean ise minema. RAHA KOHE KÄTTE. Koauto (tel: +56 770 741).

Alates 2008. aasta 1. jaanuarist on lubatud prügilatesse ladestada vaid eelnevalt sorteeritud jäätmeid
(Jäätmeseaduse § 132 (3)). See tähendab, et eraldi tuleb koguda jäätmed, mida on võimalik keskkonnahoidlikul moel taaskasutada.
Biolagunevad jäätmed palume eraldi sorteerida selleks ettenähtud kohtadesse:

- Oksad
- Lehed, lilled

Pinnas ja kivid on lubatud välja vedada ainult kalmistu hooldajaga kokkuleppel. Liiva tuuakse üks kord aastas kevadel. Tööriistakuur on avatud iga päev (rehad, labidad, kangid).
Kalmistul on võimalus kasutada ka käru, saage, hekikääre eelneval kokkuleppel kalmistu hooldajaga Thea Pressiga telefonil: +55 576 967.

Firma teeb üldehitustöid, fassaadide ja katuste paigaldust ning renoveerib! Tel: +51 82 940. Info borkholmgrupp@gmail.com.

Kodutute kasside ja koerte püüdmiseks on Kunda Linnavalitsusel sõlmitud leping MTÜ-ga Virumaa Varjupaik, mis asub Sõmeru vallas, Roodevälja külas. Infot ja varjupaiga tegevuse kohta ja hulkuvate loomade püüdmist saab tellida telefonil: +53 09 0510.

OÜ Aiatehnika pakub soodsalt uusi MURUTRUKKEID.
GSM 56657633

Olen osa loodusest -

... - selline oli käesoleva õppeaasta keskkonnaharidusprojekti Ökokrati teema. Koolis toimus looduspäev 12.–16. maini 2008. Selle nädala jooksul õppurid joonistasid loodusteemalisi pilte, võtsid osa kirjanduslikust omaloomingu võistlusest teemal “olen osa loodusest” (kirjutasid lühijutte ja luuletusi), mõistatasid ja algklasside õppureile esineti etendusega “Metsa läksin ma ...”. Ilmataat mängis meile külmade ilmade näol väikese vingerpussi ning seetõttu ei saanud viia läbi erinevate õppeainete tunde looduses. Küll aga koristati kooli ümbrust ning staadioni.

Tublimaid osalejaid 1.–6. klassini tänati projektis “Olen osa loodusest” osavõetuga 21. mail Puhta looduse peost Harjumaal Paunkülas. Erinevalt eelmistest aastatest on tänava pidude staarid noored ise. Traditsiooniliselt oli paari tunni jooksul nende kasutada vaba lava, kus nad esitlesid läbi omaloomingulise tegevuse projekti “Olen osa loodusest!” raames looduspäevalatelt saadud teadmisi, elamusi ja õpitut.

21. mail Puhta looduse peol Paunküla veehoidla juures esinesid I Ökotantsufestivali laureaatidena ka meie kooli gümnaasiumi astme tantsutüdrukud Natalie Neigla loodud omaloomingulise tantsuga ELU. Üles astusid ka teised tantsufestivali laureaadid: Keila lasteade Vikerraam ja Alavere lasteade Mõmmila, kelle muusikased esitasid laulu kahest karust. Lagedi Põhikooli noored näitasid, kuidas nelja minutiga maailma päästa.

Peo meeleolu hoidsid üleval Rändur Veetilk ja kloun Arlet koos Balbiino Jetiga. Üheskoos peo külalistega tantsiti Puhta looduse pidude tantsu “Mets on kodu”, mis pidulistele meelde tuletati. Peo kulminatsiooniks oli see, kui lavale tuli duett Two Wild. Noortele pidulistele oli korraldajatelt koos Balbiino Jetiga varuks üllatus. MTÜ Ökokrati projekti “Olen osa loodusest!” raames viiakse sel aastal läbi 4 Puhta looduse pidu osalejate tunnustamiseks ja tänamiseks!

Pidude seeria sai alguse 2003. aastal, mil toimus Puhta prügi pidu Tallinna prügilas. Ürituse eesmärgiks oli tolgi korraldajatele tänu avaldamine ning jäätmeid sorteerima õppinud noorte tunnustamine ühistantsu ja -lauluga “Ära viska prügi maha!”, mida sellelgi aastal peo lõpus meelde tuletati.

Puhta looduse pidu rahastas Harjumaal kohaliku omaalgatuse programm ning AS Tallinna Vesi.

Loodusharidusprojekte korraldab MTÜ Ökokrati juba aastast 1999, meie kool osaleb alates 2005. aastast, siis kandis projekt pealkirja “Säästa vett ning väldi selle reostust”. Sel aastal on projektiga liitunud 107 omavalitsusest 285 haridusasutust, kokku üle 27 000 noore. Järgmise aasta teema saab selgeks projekti juhendajaile Järvemaal Kilplalas toimival lõpukonverentsil.

Mõtted pani kirja Ökokrati projekti-juht, Kunda ÜG õpetaja Etty Mätilik

Kevade tulekul

Ühel ilusal kevadhommikul hakkasid aias kaks lumikellukest rääkima. Esimene lumikelluke kuulutas: “Kuule sõber, tere hommikust!” Teine lill vastas: “Tere, tere, näed sa, olemegi esimesed ärkajad talveunest.” “Ei te ole midagi esimesed. Mina olen juba ammu ärkvel,” torises üks väike veenire. Kuid lilled hakkasid vastu vaidlema ja lausused: “Sina alles ärkasid. Ära aja meile “kärbsed pähe”.” Seejärel ütles üks roos vaasist rahulikult: “Ärge vaielge! Tahaksin natukenegi rahu, et kuulata kevade esimeste lindude laulu.” ... Nüüd kestis vaikus pikka aega ja kuulsid ka lilled kui ilus on kevadine hommik – täis erinevate lindude laulu.

Minu vanaema

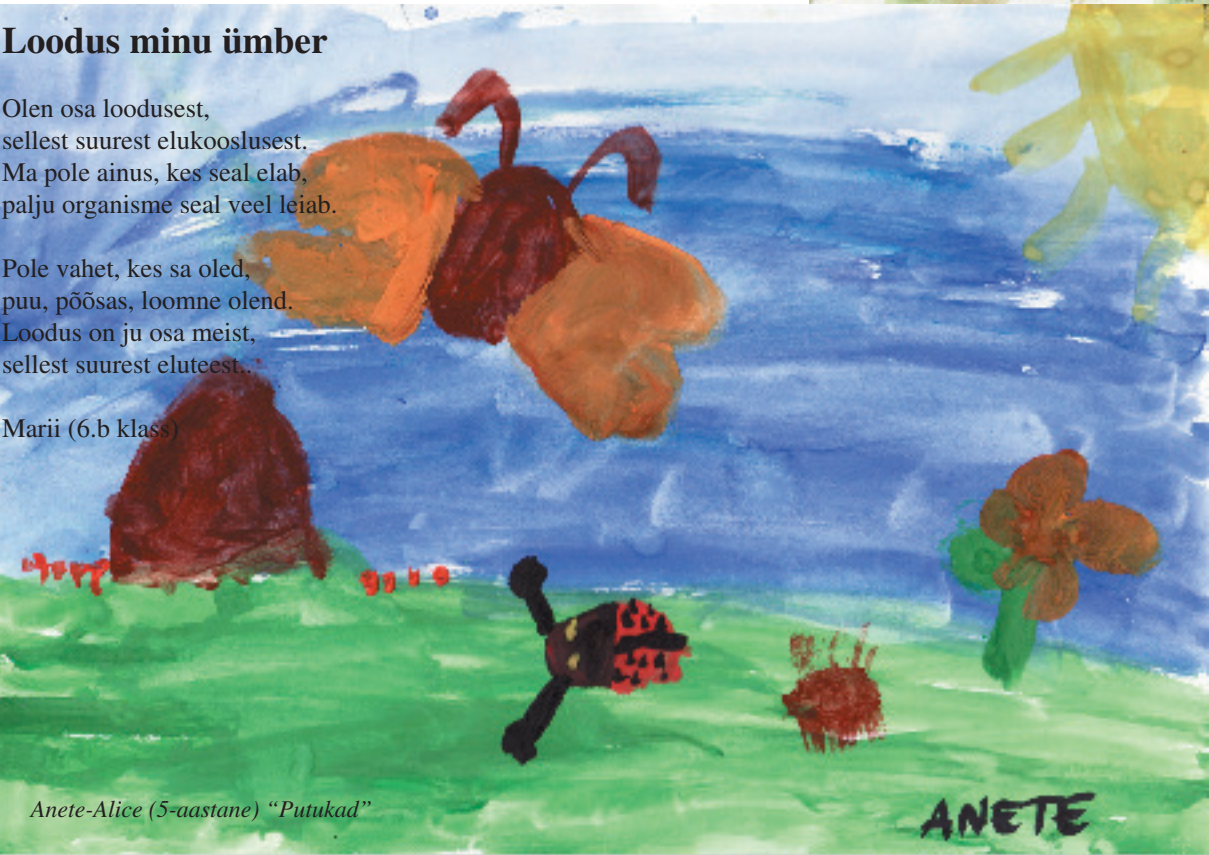
Minu vanaema nimi on Anna. Minu vanaema on seitsekümmend viis aastat vana. Ma väga armastan oma vanaema. Minu vanaemal on valged juuksed. Ta elab Kundas, kooli lähedal. Talle meeldib vaadata vanu filme telerist. Vanaemale meeldivad pidupäevad. Vanaemale meeldib õues jalutada ja metsas marju ja seeni korjamas.

Loodus minu ümber

Olen osa loodusest, sellest suurest elukooslusest. Ma pole ainus, kes seal elab, palju organisme seal veel leiab.

Pole vahet, kes sa oled, puu, põõsas, loomne olend. Loodus on ju osa meist, sellest suurest eluteest.

Marii (6.b klass)

Anete-Alice (5-aastane) “Putukad”

Daniil (3-aastane) “Kuldnokk”

Kevad

Kevad on nii soe ja tore, ning see ei ole üldse kole.

Päike hakkab paistma juba, aina soojemaks läheb tuba.

Õues saab nüüd palli mängida ning niisama ringi hüpata.

Mul nii rõõmus on meel, ütlen: “Kevad ära mine veel!”

Kuid kahjuks minema peab ta, sest suvi hakkab saabuma.

Romet (4.b klass)

Olen osa loodusest

Olen osa loodusest, loodust hoidma peab. Lehti lendleb tuule voogudes, seal lennelda on hea.

Olen osa loodusest. Kas sina oled ka? Kui oled siis pead tõdema, et loodust kaitsma peab.

Reti (5.b klass)

Laura (3-aastane) “Kevadlilled emale”

Minu ema

Minu ema on kõige parem ema maailmas. Ta on mul väga ilus, hea ja tark. Ma väga armastan teda ja sellepärast aitan teda kogu aeg. Kõige rohkem meeldivad tema silmad. Nad on hele-helesinised nagu meri. Ema on meil nagu parim sõbranna, temaga on väga meeldiv suhelda.

Kodus on ta meil nagu boss, kogu aeg teeb süüa, koristab ja veel jõuab tööl käia. Emale meeldib vabal ajal tantsida. Vahepeal käib inglise keele kursustel. Oma vaba aega veedab ta sõpradega suvilas. Ta on väga õnnelik, kui talle kingitakse punaseid roose. Praegu meil on kodus kassipoeg ja mulle väga meeldib jälgida, kuidas ema mängib temaga. Mõnikord mulle tundub, et ta on temaga nagu väike laps.

Iga laps peab oma ema armastama ja hoolitsema tema eest. Oma ema armastan ma kõige rohkem maailmas.

Loodus minu ümber

Läksin ma kord metsa, vaatasin, kui ilusad lilled ja puud siin kasvavad. Kõndisin edasi, märkasin rebast ja ütlesin: “Vot see on ikka loom!” Vanaisa mõtles ja lausus: “On jah, aga ta sureb, kui kõik siia prügi viskavad.” Kui inimesed viskaksid prügi prügikasti, siis oleks rohkem hapnikku ja loodus ei reostuks ... Võtsin suure koti ja koristasin prügi. Oli õhtu ja tuli juba koju minna. Tulime metsast välja ja nägime ühte väga suurt puud. Seal istus oravapere. Kõik olid rõõmsad, et nüüd saavad metsas joosta ja ei koperda pudelite ja prügi vastu. Ja saavad süüa looduslikku toitu!

Sander (4. a klass)

Jevgenia (8. c klass)